

vergadering **8**
zittingsjaar 2015-2016

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 12 november 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	4
VERONTSCHULDIGINGEN	4
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	4
ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de interventie door het Snelle Respons Team van de Antwerpse politie bij een geschil in een jeugdinstelling	
ACTUELE VRAAG van Freya Van den Bossche aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het recente schietincident bij een politieoptreden in een jeugdinstelling en het optreden van de politie bij risicosituaties in de jeugdzorg in het algemeen	
ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het omgaan met agressie binnen welzijnsvoorzieningen	4
ACTUELE VRAAG van Jan Hofkens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het uitblijven van de overdracht van de controlebevoegdheid op de beschikbaarheid van werkzoekenden naar de VDAB	
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de controlebevoegdheid van de VDAB	11
ACTUELE VRAAG van Tine Soens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de btw-vrijstelling voor jeugthuizen	
ACTUELE VRAAG van Tinne Rombouts aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de nieuwe btw-verplichtingen die jeugthuizen moeten toepassen	14
ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de conclusies uit de audit van de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's)	18
MOTIE VAN ORDE	
Opheldering over de stand van zaken	21
ACTUELE VRAAG van Ann Brusseel aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de geplande hervorming van de lerarenopleiding	22
ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de blijvende onduidelijkheid rond de toekomst van de energierenovatiepremies	
ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de ambitie om Vlaanderen energiezuiniger te maken en de timing voor de aangekondigde aanpassing van de energiepremies	25

ACTUELE VRAAG van An Moerenhout aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de doorstroming van erkende vluchtelingen van de tijdelijke opvanginitiatieven naar de Vlaamse huurmarkt	29
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 en het decreet van 20 december 2013 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap – 473 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3	
Algemene bespreking	33
Artikelsgewijze bespreking	33
ONTWERP VAN DECREET houdende diverse maatregelen inzake de herstructurering van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie – 477 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4	
Algemene bespreking	34
Artikelsgewijze bespreking	43
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	44
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 en het decreet van 20 december 2013 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap – 473 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3	
Hoofdelijke stemming	44
ONTWERP VAN DECREET houdende diverse maatregelen inzake de herstructurering van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie – 477 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4	
Aangehouden stemmingsen	44
Hoofdelijke stemming	47
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	48
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	50
Individuele stemmingsen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	50

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– De vergadering wordt geopend om 14 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jo De Ro, Marc Hendrickx, Valerie Taeldeman: ambtsverplichtingen;

Koen Daniëls, Guy D'haeseleer, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans, Willem-Frederik Schiltz: gezondheidsredenen;

Vera Jans: zwangerschapsverlof.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 60/6)

ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de interventie door het Snelle Respons Team van de Antwerpse politie bij een geschil in een jeugdinstelling

ACTUELE VRAAG van Freya Van den Bossche aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het recente schietincident bij een politieoptreden in een jeugdinstelling en het optreden van de politie bij risicosituaties in de jeugdzorg in het algemeen

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het omgaan met agressie binnen welzijnsvoorzieningen

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Eergisteren lazen we in de pers dat zich een schietincident had voorgedaan in Antwerpen in een jeugdinstelling. Een jong meisje van 14 werd door het speciale interventieteam neergeschoten met een kunststofkogel. Het meisje vormde mogelijk een bedreiging voor anderen en dreigde ermee zichzelf te verwonden.

Ondertussen is er een hele discussie vanuit verschillende hoeken ontstaan daarover. Ik heb begrepen dat er een onderzoek komt. Ik denk dat we het hier beter kunnen hebben over de problematiek in het algemeen.

In onze voorzieningen verblijven heel wat jongeren om diverse redenen. Vaak hebben zij al heel wat meegemaakt, hebben ze al trauma's opgelopen. Redenen genoeg om er zeer omzichtig mee om te gaan. De voorzieningen hebben daar allemaal zeer veel expertise in, minister, ze hebben een eigen agressiebeleid, en soms is het toch nodig om de lokale politie erbij te halen. Dat geldt trouwens niet alleen voor jeugdinstellingen maar ook voor psychiatrische instellingen bijvoorbeeld. Dat is hier dus ook gebeurd.

Maar het ene politieoptreden is niet het andere, dat weten we allemaal. Er is heel veel verschil. In juli hebben we na de evaluatie van één jaar integrale jeugdhulp hier een resolutie goedgekeurd. Daarin is voorzien in een goede afstemming tussen de jeugdhulpverlening en de politie, zeker in het kader van incidenten.

Hoe kan er ter zake gekomen worden tot een nog beter afsprakenkader tussen de jeugdhulp en de politie betreffende interventies als die noodzakelijk zijn?

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (sp.a): Minister, de kinderrechtencommissaris was heel duidelijk: het gebruik van dergelijk wapenarsenaal tegen kinderen die in de war zijn en in een crisis gaan, is niet gepast. Ik hoop dat u dat zelf ook even duidelijk zult veroordelen als de kinderrechtencommissaris want ik maak me ernstig zorgen over de inzet van zulke wapens in onze jeugdinstellingen.

Mijn bezorgdheid gaat verder dan dit ene incident. De vraag is natuurlijk wat u daar structureel uit kunt leren. De essentie van het probleem is vaak dat er te weinig hulpverleners zijn om een kind in crisis op te vangen. Ze hebben zeer zeker de expertise om met de situatie om te gaan, maar zijn met onvoldoende en moeten een beroep doen op een extern team, op extra bijstand. Wie moet zo'n bijstand verlenen? Wat moeten zij kunnen en kennen?

In Groot-Brittannië heeft men teams die gespecialiseerd zijn in geweldloze interventie in zulke situaties. Ze zijn opgeleid om zware crisissen tot bedaren te brengen en om kinderen te helpen om weer uit de crisis te geraken. Minister, wilt u investeren in zulke teams?

Dat kan wat mij betreft op twee manieren. Of u overtuigt federaal minister van Binnenlandse Zaken Jambon om binnen zijn korps van lokale politie mensen te laten opleiden tot geweldloze interventie in jeugdinstellingen. Of u gaat dat zelf doen, binnen uw bevoegdheid: u kunt een interventieteam op poten zetten dat versterking kan bieden waar en wanneer nodig.

Ik hoop vooral dat u het met mij eens bent en met de kinderrechtencommissaris dat het niet wenselijk is dat dit soort agressie in jeugdinstellingen wordt herhaald. Wat gaat u concreet doen om gespecialiseerde interventiehulp te organiseren voor die jongeren?

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Sommige collega's van mij hebben in de pers gesproken over een drama. Ik onthoud vooral dat er een zeer moeilijke situatie is afgelopen zonder een drama. Ik vind het belangrijk om dat te onderlijnen.

Mevrouw Schryvers heeft er al naar verwezen dat er inzake het optreden van de politie een doorlichting komt van het Comité P. Laat ons kijken wat het overleg met u met het Comité P oplevert om te zien of er al dan niet iets moet worden veranderd.

Ik vind het belangrijk om in dit parlement de juiste vragen te stellen. Agressie is niet nieuw in jeugdvoorzieningen. In oktober 2001 werd in Veldwezelt in Limburg in een opvangtehuis een begeleidster door een 15-jarige vermoord met een hamer. Vlaanderen heeft daar lessen uit getrokken. ICOBA, Iedereen COmpetent in het Beheersen van Agressie, werd opgericht. Er zijn heel wat trainingsprogramma's, er is het Kwaliteitsdecreet en het vormingsbeleid dat instellingen zelf hebben. Moeten we in Vlaanderen nog meer doen dan wat we vandaag al doen? Zijn de begeleiders voldoende opgeleid? Is er preventief contact tussen een voorziening en de politie? Wordt er een korte schets gemaakt van de situatie

wanneer de politie in een voorziening arriveert? Vertellen we wat de inschatting is van de reactie van de betrokken minderjarige of van andere bewoners in een instelling? Wat gebeurt er voordat een voorziening in Vlaanderen in de bijzondere jeugdhulp de politie belt? Is iedereen voldoende opgeleid? Kunnen we de ondersteuning geven aan mensen op het terrein om zo preventief mogelijk op te treden?

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Een incident waarbij de fysieke integriteit van een minderjarige wordt geschaad, is natuurlijk altijd een ernstig incident. In die zin is het goed dat het wordt geproblematiseerd en dat we met het vergrootglas kijken naar wat er is gebeurd.

Zoals ik het nu zie en op basis van de informatie waarover de administratie beschikt, heeft de instelling dit, op basis van wat we aan regelgevend kader hebben geïnstalleerd – recent in 2014 is de regelgeving aangepast inzake grensoverschrijdend gedrag waartoe dit soort agressie-incidenten hoort –, correct aangepakt. Ik ga daarvoor voort op de informatie waarover we nu beschikken. De regelgeving stelt dat de instelling een beleid moet hebben voor dit soort grensoverschrijdend gedrag. Er moet vorming en training worden gegeven. Er zijn methodieken ontwikkeld. We hebben een expertisecentrum in Vlaanderen dat beschikbaar is om daarover advies en vorming te geven.

In dit concrete geval heeft men ook getracht om de escalatie te vermijden. Dat wil zeggen dat men probeert te kalmeren. Als dat niet mogelijk is, worden mensen afgezonderd en probeert men andere dingen om ervoor te zorgen dat de zaak niet uit de hand loopt. Op een bepaald moment is dan beslist om een beroep te doen op de politie.

In het algemeen zegt men mij dat de jeugdhulp tevreden is over de samenwerking met de politie. Het gebeurt nogal eens dat de politie erbij wordt geroepen. Dat is zeer uitzonderlijk, maar het is zeker niet zo dat het nooit gebeurt. Als ik de verslaggeving goed interpreteer, is men er in een instelling in de periode 2014 tot en met nu een twintigtal keer niet in geslaagd om het te beheersen en is er een beroep gedaan op politionele bijstand. Er moeten dan kaders zijn en concrete afspraken worden gemaakt. Er moet bijstand worden gevraagd op het moment dat het nog niet heel erg is. Men moet inschatten wanneer men die escalatie nog kan voorkomen door een interventie. Men moet ook een briefing geven waarover het gaat. Men moet ervan uit kunnen gaan dat de politie alles doet wat ze kan om de fysieke en psychische integriteit van de minderjarige te respecteren. Wat dat laatste betreft, is nu de vraag wat er is gebeurd en wie welke inschatting heeft gemaakt.

Ik vind uiteraard dat dit moet worden uitgeklaard. Dit is geen evidente situatie, integendeel. Ons agentschap heeft zeer juist gereageerd door te zeggen dat ze onmiddellijk een gesprek willen met de korpschef om te weten hoe de zaken zijn verlopen en om na te gaan of daaruit algemene conclusies moeten worden getrokken. Blijkbaar is ook het Comité P gevat. We zullen kunnen zien of de proportionaliteit en de noodzaak van het optreden van de politie aanwezig was.

Het is belangrijk om daar naar te kijken.

Het is ook belangrijk om, in opvolging van de resolutie van dit parlement, te zien wat je kunt doen op het terrein om in die samenwerking te kijken naar de goede praktijken. Onze Zorginspectie is nu bezig met een inspectie op het terrein van de toepassing van onze regelgeving van 2014. Hebben onze voorzieningen dit soort beleid? Hebben ze regels? Hebben ze procedures? Doen ze inspanningen om de expertisebevordering ten aanzien van hun medewerkers te realiseren? We

gaan in het voorjaar daar de eerste conclusies van krijgen. Daar kunnen we zeker op voortbouwen als we de volgende stappen moeten zetten.

Het cruciale in dergelijke verhalen is het moment waarop de politie beslist heeft om het speciale team daarbij te betrekken. De hele vraag voor mij is nu, aan de hand van de analyse van de casus, of wij daarover geen betere afspraken moeten maken. De voorziening heeft een beroep gedaan op de politie, maar het is dan allemaal bijzonder snel gegaan. Collega's, tussen de oproep en het beëindigen van de situatie heeft er zich ongeveer twintig minuten afgespeeld. Ik ben het eens met de heer Parys dat we nu moeten analyseren en kijken of daar lessen uit moeten worden getrokken, maar dat we ook moeten concluderen dat de zaken niet op een dramatische manier geëscaleerd zijn en men ze toch nog heeft kunnen beheersen.

Het is tijd om te objectiveren en te analyseren. Dit incident veronderstelt een ernstige analyse. Het zal aan de hand zijn van die twee momenten, het overleg met de chef en ik neem aan het verslag van het Comité P, dat we kijken of verdere afspraken op een hoger niveau met de politie moeten worden gemaakt.

Een volgende punt is traumabegeleiding. Daar wordt terecht naar verwezen. In het kader van de Vlaamse aanpak van het vluchtelingenvraagstuk, weet u dat de regering extra geld heeft uitgetrokken om bijkomende ondersteuningscapaciteit te realiseren, specifiek voor kinderen met trauma's opgelopen door wat ze meegemaakt hebben. Op 2 oktober hebben we daaromtrent een oproep gedaan aan de sector. We hebben gevraagd wie deze extra traumabegeleiding voor kinderen mee wil opnemen in Vlaanderen. De kandidaturen hiervoor zijn binnen. We gaan binnenkort beslissen over uitbreiding van onze mogelijkheden binnen de technieken en concepten van de integrale jeugdhulp.

Een laatste punt is: kun je op een dergelijk moment niet beter zorgen dat ook andere expertise aanwezig is dan de politionele? Daar is zeker iets voor te zeggen. We zullen de kans krijgen, ook in Antwerpen, om daarover te spreken. Het is u bekend dat federaal minister De Block budget heeft uitgetrokken voor crisishulpverlening vanuit de psychiatrie in netwerken. Dat wordt nu uitgerold. Ook in Antwerpen zullen ze daar blijkbaar in 2016 mee kunnen starten. Ik vind het perfect mogelijk om eens na te gaan of er op een dergelijk moment, als men echt in een heel moeilijke situatie zit, men niet de nodige bypasses moet maken met politioneel optreden en hoe vandaaruit eventueel bijstand kan worden verleend.

Ik wil nog eens benadrukken dat het gemakkelijk is om daar nu over te spreken en analyses te maken, maar je moet er maar voor staan, iemand voor je hebben die zichzelf serieus kan verwonden. Je moet afwegingen maken in minuten. Als je de chronologie ziet, dan heeft heel dat verhaal zich in twintig tot dertig minuten afgewikkeld. U moet mij niet kwalijk namen dat ik langs de ene kant zeer beducht ben voor een voor ons heilig principe, namelijk de integriteit van minderjarigen, die we hoog in het vaandel willen houden, en anderzijds meen dat de nodige discipline aan de dag moet worden gelegd om niet te concluderen voor we de analyse ten gronde hebben gemaakt van wat er zich op het terrein heeft voorgedaan. Als daaruit conclusies moeten worden getrokken, dan zal ik de eerste zijn om dat ook te doen, maar ik houd er persoonlijk niet van om nu al hele grote uitspraken te doen over een concrete situatie.

Er is voldoende reden om achterdochtig of minstens gealarmeerd te zijn en overleg te vragen. We moeten lessen trekken en zien wat er is gebeurd. Is er correct opgetreden? Is de ketenaanpak correct gebeurd? Dat moeten we echt kunnen beoordelen aan de hand van een concrete analyse van de feiten. Er zullen heel binnenkort momenten zijn waarop het mogelijk zal zijn om die conclusies te trekken. *(Applaus bij de meerderheid)*

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U onderstreept terecht dat er een grondige analyse van de feiten moet gebeuren. Laten we hier inderdaad ook niet de indruk wekken dat we het zelf allemaal beter weten, wij die niet met onze neus op zulke feiten worden gedrukt.

Wat voor mij ontzettend belangrijk is, is dat er een goede afstemming komt tussen die jeugdhulp en die lokale politieteams, en het best ook met de diensten van Jeugd en Gezin, dus zo laag mogelijk en zo veel mogelijk ook afgestemd op de jeugd, en ook gevormd in dat kader. Ik denk dat er heel goede concrete voorbeelden zijn van voorzieningen met lokale teams, en dat er ook wel goede voorbeelden kunnen worden geanalyseerd, om die aan te reiken aan de hele sector, zodat iedereen dat niet voor zichzelf moeten beginnen uit te zoeken, zowel de jeugdhulp zelf als het lokale politieteam.

Ik wil het verder nog kort over de traumabegeleiding hebben. Het gaat hier immers natuurlijk over een zeer specifieke situatie. Dat maakt het nog erger. Ik denk dat die vorming van belang is voor de jeugdhulp. Inderdaad. Het Kinderrechten-commissariaat heeft daar ook op gewezen en u neemt initiatieven ter zake. Dat moet dan echter ook worden doorgetrokken in de samenwerking met de politie.

Freya Van den Bossche (sp.a): Minister, ik ben het met u eens als u het hebt over de analyse. Ik heb daar trouwens ook een hoorzitting over gevraagd in de commissie. Ik hoop dat daar voldoende steun voor te vinden is volgende week. Wat me echter ongelooflijk schokt, is dat u blijkt te vinden dat potentieel de inzet van het Snelle Respons Team misschien wel juist was, dat potentieel het gebruik van dat wapen misschien wel proportioneel was. De burgemeester van Antwerpen zei enkele maanden geleden zelf het volgende: "Dat team is bedoeld tegen gekken met kalasnikovs." Zo zei hij dat. Hij zei daarover ook: "Niemand anders zal ze ooit te zien krijgen." En nu zegt u dat het misschien proportioneel is dat ze aankomen in een jeugdinstelling, dat ze dat geweer pakken, maar misschien hadden ze proportioneel iets anders moeten gebruiken. Weet u wat ze daar zelf over zeggen? Dat dat klopt, dat ze de keuze hebben tussen pepperspray, een wapenstok en een pistool, en dat ze hebben gekozen voor het pistool. U lijkt te denken dat de wapenstok misschien geschikter was. Excuseer, zo'n team dat moet worden ingezet tegen gekken met kalasnikovs, stuur je niet af op kinderen in crisis. (*Applaus bij sp.a. Rumoer*)

Lorin Parys (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, ik pas toch echt wel voor dit soort theater. (*Applaus bij de N-VA*)

Op basis van een dramatische situatie, die relatief goed is afgelopen, begint men vanuit zijn parlamentszetel hier oordelen te vellen over een politieoptreden dat erger heeft voorkomen. (*Applaus bij de N-VA*)

Wij waren er niet bij. Dat stuit me echt wel tegen de borst, want het is hier tenslotte ook niet de Antwerpse gemeenteraad. Minister, daarnet is gezegd dat het Comité P, uw agentschap en de politie samen zouden zitten om hierover te overleggen. Laat ons die sereniteit gebruiken om er ook hier de nodige acties aan te verbinden, en niet in een soort opbod te belanden daarover.

Ik heb een bijkomende vraag, die ik op zijn minst even belangrijk vind, als dit klopt. Ik heb gelezen dat het meisje niet langer welkom zou zijn geweest in de instelling waar dit is gebeurd, en dat ze nu in een centrum voor volwassenen-psychiatrie is terechtgekomen. Dat lijkt me een vraag die Vlaanderen, die het Vlaams Parlement ter harte moeten nemen. We moeten ons afvragen hoe het komt dat zij nu alleen maar terecht kan in zo'n centrum, en niet in een aangepast centrum voor kinder- en jeugdpsychiatrie. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

Bart Somers (Open Vld): Minister, ik kan me ten eerste vinden in de toon die u hebt gehanteerd in uw antwoord op de vragen. Het is een incident dat ons als samenleving confronteert met soms heel complexe thema's, die ons bezorgd maken, waarbij we ook moeten blijven stilstaan, die we niet zomaar mogen laten voorbijgaan. Ik vind dus dat het een opdracht is van ons allen, en ook van u, als minister, om ter zake een ernstige evaluatie te maken. Het schietincident zelf wordt geanalyseerd door het Comité P, een onafhankelijke instelling die we daarvoor in het leven hebben geroepen. Ik vertrouw erop dat ze dat op een ernstige manier zullen doen. Ik vind het nu dus absoluut voorbarig om welke uitspraak dan ook te doen, in afwachting van wat het Comité P ons zal vertellen. Wat onze eigen instelling betreft, vind ik echter dat we wel heel grondig de analyse moeten maken. Is de expertise die we hebben, die aanwezig is, sterk genoeg? U gaat dat doen, en ik juich dat toe.

Maar ten tweede zou ik u ook willen uitnodigen om contact op te nemen en samen te zitten met minister Jambon, om de afspraken die de welzijnssector met de politiediensten maakt te structureren, evalueren en te bekijken hoe we daar in de diepte die samenwerking nog meer kunnen verbeteren. Zo kunnen we een escalatieladder maken die we allemaal samen kunnen hanteren. Op die manier weet de politie wat van haar wordt verwacht en wat ze wel en niet kan doen wanneer ze geroepen wordt in die moeilijke, complexe situaties.

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Minister, u zegt dat we zullen objectiveren en analyseren wat er gebeurd is om te bekijken of er al dan niet fouten zijn gemaakt.

U weet dat ondertussen de lokale politie en de burgemeester van Antwerpen al een analyse en een rapport hebben gemaakt. Ze zeggen dat er geen enkele fout is gebeurd en dat alles volgens het boekje is gebeurd. Daar komt men dus wel al tot die conclusie.

Ik wil u gerust de tijd gunnen om het te objectiveren, analyseren en tot algemene afspraken te komen. Ik vraag me wel af wat u ondertussen zult doen. We zitten dan namelijk met een vacuüm tot u die nieuwe algemeen geldende afspraken zult maken. Is het vanuit uw bevoegdheid en de bezorgdheid voor onze instellingen niet logisch dat u alvast in tussentijd ertoe oproept dat het Snelle Respons Team en deze schiettechnieken in de nabije toekomst niet meer zullen worden toegepast in de instellingen? *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Minister Jo Vandeuren: Collega's, dat gesprek zal in de volgende weken plaatsvinden. Het is evident dat we snel rond de tafel moeten zitten om na te gaan wat er gebeurd is en of er zich geen duidelijkere afspraken opdringen.

Ik heb geen aanduidingen dat er in de instelling iets niet zou zijn gebeurd zoals we dat verwachten van een bijzondere jeugdinstantie. Zoals gezegd, is het mijn aanvoelen – maar ik houd een slag onder de arm omdat ik de feiten wil kennen in hun detail – dat men vanuit de instelling op een bepaald moment heeft geoordeeld dat ze de politie erbij moesten roepen. Dan is er beslist om het speciale team daarbij te betrekken. Dat was een kwestie van minuten.

Uiteraard neemt de instelling de bezorgdheden van de collega's in verband met het respect voor de fysieke en psychische integriteit erg ter harte. Men roept er de politie bij omdat men een escalatie wil vermijden. Er is echter een bijkomende beslissing genomen: het convoceren van een bijkomend team. Uit de conclusies zal volgens mij wellicht blijken dat er vragen zijn bij die opeenvolging van beslissingen. Moeten we dat duidelijker maken? Kan dat beter worden afgesproken? Vanuit mijn beperkt inzicht lijkt mij dat een van de dingen die ze zullen aanhalen.

Als zou blijken dat dat het issue is en dat de instelling de zekerheid wil, dat, als ze de politie erbij roept, niet geconfronteerd wordt met een interventie op een niveau dat voor hen niet nodig is, moeten we waarschijnlijk op het niveau van Binnenlandse Zaken, van de zones een aantal zaken uitklaren en afspreken.

Ik sluit dat dus helemaal niet uit. Integendeel, intuïtief zou je denken dat we dat beter moeten uitklaren.

Collega's, ik denk dat iedereen die in dergelijke instellingen actief is, als hulpverlener of directielid, ervan uitgaat dat het respect voor de fysieke integriteit van onze kwetsbare minderjarigen het hoogste goed is. Dat is evident. We hebben dergelijke escalatie nog nooit meegemaakt. We moeten dat, naar aanleiding van dit eerste incident, duidelijk problematiseren, rond de tafel zitten, uitklaren en concluderen. We moeten dat doen op basis van gesprek en overleg vanuit de casus en dan ook beleidsmatig op Vlaams niveau en wellicht ook op federaal niveau met de minister van Binnenlandse Zaken.

Mijnheer Parys, ik kan moeilijk iets zeggen over wat er uiteindelijk is gebeurd. Ik heb inderdaad begrepen dat de betrokkene nu in de psychiatrie verblijft. U moet het mij niet kwalijk nemen dat ik niet zeg wat er wel of niet mogelijk was. Ik kan daar om tal van redenen, ook privacyredenen, in de concrete casus moeilijk op ingaan.

Maar het is een bekend thema in dit parlement dat de geestelijke gezondheidszorg voor minderjarigen een issue is. Dat was ook de reden waarom we daarover met de federale collega's een akkoord hebben gemaakt. Nogmaals, het is een pluim op de hoed van minister De Block dat zij daarvoor vorig jaar middelen heeft uitgetrokken die nu worden uitgerold en ook in Antwerpen in de loop van volgend jaar aanleiding zullen geven tot crisishulpverlening en meer assertieve hulpverlening vanuit de psychiatrie naar minderjarigen. Ik denk dat er op dat vlak alleszins een aantal initiatieven zijn waarvan het effect ook in Antwerpen zichtbaar zal worden.

Katrien Schryvers (CD&V): Dank u wel, minister. Het incident is ernstig. Dat onderschrijven we allemaal. Het vraagt een grondige analyse, waar we nadien beleidsmatig conclusies uit moeten trekken. Dat is onze absolute plicht, om daaruit zaken af te leiden, om betere afspraken te kunnen maken op het terrein, met altijd één ding voor ogen: onze minderjarigen verdienen die bescherming.

Freya Van den Bossche (sp-a): Bij die laatste overweging sluit ik me aan. Het is onze taak om die kinderen te beschermen en te beveiligen. Dat is niet altijd even gemakkelijk. Het ligt niet aan de mensen die zorgen voor die kinderen, zij hebben veel kennis en kunde, maar soms lukt het hun niet om een crisis de baas te kunnen. Het is uw verantwoordelijkheid, minister, om ervoor te zorgen dat u kunt garanderen dat de fysieke en psychische integriteit van die kinderen gewaarborgd blijft, ook in crisissituaties.

Ik begrijp dat het beangstigend is als een kind zichzelf of anderen dreigt te verwonden. Maar u weet ook hoe vaak zulke situaties zich voordoen in de jeugdzorg. U weet ook dat het niet gebruikelijk is dat er dan een Snelle Respons Team op wordt afgestuurd. Mijn vraag aan u was dat u vandaag dergelijke interventies zou veroordelen en zou garanderen dat er op een meer gepaste wijze zou worden omgegaan met dat soort crisissituaties, wat overigens vaak lukt, zowel via de begeleiders in een instelling als via de lokale politie. Blijkbaar is het niet standaard, als men ook kan overgaan tot dit soort verregaande maatregelen. Nog los van het individuele geval zou u daarover duidelijke afspraken moeten kunnen maken.

Lorin Parys (N-VA): Ik sta achter het antwoord van de minister, waarin hij een gedegen analyse vooropstelt en daarop niet vooruit wilt lopen. We kennen de

feiten niet, we waren niet aanwezig. Daarom vind ik het jammer dat de opmerkingen van Groen niet werden gegeven door mevrouw Van den Brandt, ten slotte de specialiste als het over jeugdvoorzieningen gaat, maar door de fractieleider van Groen in Antwerpen. (*Opmerkingen van Wouter Vanbesien*)

Ik pleit ervoor om het debat sereen te houden en het te laten gaan over hetgene waarover het moet gaan, namelijk: hoe kunnen we deze situaties preventief aanpakken en vermijden in de toekomst? Minister, ik dank u voor uw antwoord. (*Applaus*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jan Hofkens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het uitblijven van de overdracht van de controlebevoegdheid op de beschikbaarheid van werkzoekenden naar de VDAB

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de controlebevoegdheid van de VDAB

De voorzitter: De heer Hofkens heeft het woord.

Jan Hofkens (N-VA): Minister, sinds de zesde staatshervorming is Vlaanderen bevoegd voor de controle en het sanctiebeleid ten aanzien van de beschikbaarheid van werkzoekenden. Reeds in april van dit jaar was aangekondigd dat het operationeel zou worden. Er moet een heel instrumentarium worden ingesteld, logistiek, IT-matig, regelgevend enzovoort.

Een van de complexiteiten van de zesde staatshervorming is dat op dit vlak de regelgeving, het zogenaamde normatieve kader, federaal is gebleven. Wij wachten nu al een aantal maanden op die nieuwe regelgeving. Als we het zelf in Vlaanderen organiseren, moeten we weten welke regels we moeten toepassen en controleren, dat is evident. Aanvankelijk was het 1 april 2015, dat werd 1 juli en 1 oktober, en vandaag zitten we nog altijd te wachten in de startblokken, om dit beleid te kunnen vormgeven. Minister, wanneer gaan we ermee van start?

Ik verwijs naar een opmerking van de directeur-generaal van het hoofdbestuur van de RVA enkele dagen geleden in de krant, die leek te insinueren dat de reden dat het nog niet is geïmplementeerd zou zijn dat Vlaanderen niet zou klaarstaan. Minister, staat u klaar om dit belangrijke beleid uit te voeren?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, de federale regeringsvorming is nog maar een goed jaar geleden, maar het is niet de eerste keer en allicht ook niet de laatste dat de Vlaamse en de Federale Regering elkaar in de haren vliegen, hoewel ze uit dezelfde partijen bestaan, althans langs Vlaamse zijde. In dit geval is het eens te meer de fameuze zesde staatshervorming die de aanleiding is voor een twist tussen u en uw voormalige goede collega hier in de Vlaamse Regering, Kris Peeters, die sinds hij verhuisd is naar de Federale Regering wel snel vergeten is waar hij vandaan komt.

De federale regeringsvorming dateert van nog maar een goed jaar geleden, maar het is niet de eerste en wellicht ook niet de laatste keer dat de Vlaamse Regering en de Federale Regering elkaar in de haren vliegen hoewel ze, althans aan Vlaamse zijde, uit dezelfde partijen bestaan. In dit geval is het eens te meer die fameuze zesde staatshervorming die de aanleiding is voor een twist tussen u en uw voormalige collega in de Vlaamse Regering, Kris Peeters, die, sinds hij is verhuisd naar het federale niveau, vergeten is waar hij vandaan komt. Als

minister-president van Vlaanderen zou hij hier als eerste hebben staan roepen dat de Federale Regering alles in het werk moet stellen om die regelgeving zo snel mogelijk in orde te krijgen zodat Vlaanderen en in het bijzonder de VDAB, die sinds april 2015 bevoegd is voor de controle en eventuele sanctionering van werklozen, die bevoegdheden goed zou kunnen uitvoeren. Maar blijkbaar schort er nog een en ander. Sommigen hebben het over een koninklijk besluit, anderen over een advies van de Raad van State dat bepaalt dat een wet een en ander moet aanpassen.

Minister, ik sluit me aan bij de vraag van de heer Hofkens. Kunt u toelichting geven bij de overdracht van die controlebevoegdheid en kunt u bevestigen of er nu geen vacuüm is? Want die controle en die eventuele sanctionering moeten natuurlijk wel gebeuren. In principe zou de VDAB dat moeten doen. Wanneer de regelgeving daarvoor nog niet in orde is, komt het vooralsnog de RVA toe om dat te doen. Kunt u bevestigen dat er in die tussenperiode geen vacuüm is wat de controle en de eventuele sanctionering betreft van werklozen die geen inspanning doen om aan een job te geraken?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Hofkens, wij staan wel klaar, op alle vlakken. We moesten eerst het decreet van de VDAB aanpassen. Op 24 april is dat al verschenen in het Belgisch Staatsblad. Het was voordien goedgekeurd in dit parlement.

Wij waren ook klaar om een uitvoeringsbesluit op dat decreet voor te leggen aan de Raad van State. De Raad van State heeft gezegd dat er eerst een normatief kader van het federale niveau moet komen voor het uitvoeringsbesluit kan worden toegepast. Daar zit een logica achter. De federale overheid moet zeggen wanneer er bijvoorbeeld kan worden gecontroleerd, hoe er kan worden gesanctioneerd, wat een aangepaste beschikbaarheid is enzovoort. Dat kader hebben we echter nog niet gekregen.

We moeten ook operationeel klaar zijn. Er is een aparte dienst binnen de VDAB, de procedures zijn uitgetekend. Als de laatste procedures federaal worden vastgelegd, kunnen wij dat tot in de details verfijnen. Zelfs het personeel van de RVA werd al op 1 juli 2015 overgedragen naar de VDAB. We hebben die mensen onmiddellijk moeten detacheren omdat er geen vacuüm mocht ontstaan. Dus die mensen die nu bij de VDAB zitten, zijn gedetacheerd naar de RVA om hun job verder te kunnen uitvoeren en de controle en sanctionering verder te kunnen zetten.

Ik heb er een hele tijd geleden bij mijn federale collega op aangedrongen om dat normatief kader op te stellen. Ik heb daar onlangs nog een brief over geschreven. Naar aanleiding daarvan heeft hij eergisteren een vergadering bijeen geroepen. Op die vergadering hebben zijn medewerkers gezegd dat ze niet opteren voor een wet, maar dat ze dat normatief kader bij KB zullen maken waardoor dat sneller kan gebeuren. Zij hebben zich geëngageerd zodat tegen 1 januari 2016 kan worden gestart met die controle in Vlaanderen.

Wij stonden klaar en staan nog altijd klaar om die controlebevoegdheid uit te voeren.

Jan Hofkens (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het verheugt me te horen dat u effectief klaar staat. Die kwakkel uit de pers kan dan ook naar het rijk van de verzinselen worden verwezen. Het is wel te betreuren dat dergelijke informatie wordt verspreid vanuit een federale overheidsinstelling.

Wanneer u op basis van het huidige oude instrumentarium zou starten, ontstaat er geen vacuüm in die zin dat u start met een methodiek die geënt is op de oude

regelgeving. Maar kort nadien zou die regelgeving misschien kunnen veranderen. Dat is het enige waar ik nog een beetje ongerust over ben.

Ik ben verheugd te horen dat u overlegt met de federale minister van Werk om zo snel mogelijk dat reglementair kader te hebben om precies te vermijden dat we op korte termijn de ene methode zouden moeten toepassen en nadien zouden moeten overschakelen naar een andere methode, met alle kosten en inspanningen van dien.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, tussen staatshervorming en uitvoering staan wetten en praktische bezwaren in de weg. Dat blijkt eens te meer en benadrukt wat een miskleun die zesde staatshervorming is.

Er is in de media verwezen naar een bijeenkomst volgende donderdag, 19 november, van de RVA, al dan niet in aanwezigheid van minister Peeters. Bent u daar als minister of is de VDAB daarbij betrokken?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, ik was vorige week wat verbaasd toen ik in het artikel in de krant las dat het kabinet-Muyters zijn ergernis moest uiten over de samenwerking in dezen met de federale overheid. Ik was nog verbaasder toen ik vandaag de heer Hofkens het woord zag nemen om hierover een vraag te stellen. Minister, er is hierover heel regelmatig overleg geweest tussen uw kabinet en het kabinet van de federale minister van Werk. U hebt dat vorige maandag zelf nog gezegd. Iedereen bevestigt dat het KB er zal zijn tegen begin december, zodat op 1 januari 2016 Vlaanderen effectief van start kan gaan. Ik hoop inderdaad dat Vlaanderen en de VDAB volledig klaar zijn om deze nieuwe bevoegdheid op te nemen, want dit is wel degelijk een van de grootste verworvenheden van de zesde staatshervorming. Vlaanderen kan zelf de controle en handhaving van zijn eigen activeringsbeleid in handen nemen. Ik hoop dat u hier effectief goede en concrete resultaten boekt en dat het gehakketak kan ophouden.

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik heb u in het voorbije halfjaar een aantal schriftelijke vragen gesteld over de timing van die overheveling. U antwoordde altijd dat Vlaanderen klaarstaat en dat we wachten op het federale normatief kader, waarna er nog Vlaamse besluitvorming nodig zal zijn. De klok tikt verder, ik ben blij dat de timing van 1 januari 2016 nog haalbaar is, hoewel we nog een Vlaamse besluitvorming nodig hebben.

Ik heb nog een bijkomende vraag. In uw antwoord stelde u dat er tussen de RVA en de gewestelijke diensten een samenwerkingsakkoord zou komen met betrekking tot deze overheveling. Wat is daarvan de stand van zaken?

Minister Philippe Muyters: In verband met de samenwerkingsovereenkomst zijn er inderdaad al afspraken gemaakt. Onder meer de overheveling van personeel is op 1 juli 2015 al gebeurd.

Mijnheer Bothuyne, dat duidt er toch op dat ik in goed overleg blijf met mijn collega. Wij hadden wel gehoopt dat het wat sneller zou gaan. Het is nu wel toevallig dat we op 1 juli 2015 de overdracht van het personeel al hebben gehad. Wij hebben het dan natuurlijk terug moeten detacheren. Dat was niet de bedoeling. In Vlaanderen hebben wij allemaal gehoopt dat we die controlebevoegdheid al voor de zomer of rond de zomer zouden kunnen hebben. Dat is spijtig genoeg om verschillende redenen niet gelukt. Uiteraard blijf ik on speaking terms met mijn collega.

De aspecten van het samenwerkingsakkoord zijn al gebeurd. We zijn praktisch rond. We moeten alleen nog dat uitvoeringsbesluit hebben.

Mijnheer Hofkens, ik ben het met u eens dat het niet goed zou zijn om nu nog op basis van de oude reglementering en het oude normatief kader de hele procedure en de ICT te ontwikkelen, en de afspraken te maken om het RVA-personeel binnen de VDAB te integreren, om dan binnen twee maanden alles nog eens opnieuw te doen. Dat kan niet de bedoeling zijn. Dat zou niet efficiënt zijn en niet effectief. Een vacuüm zal er nooit zijn. De filosofie is altijd geweest dat de regio het overpakt als hij het wenst. Niet alle regio's zijn van plan om het op hetzelfde moment over te nemen. Wij hebben altijd gezegd: "Zo rap mogelijk en hoe rapper hoe liever."

Wat betreft de betrokkenheid met de raad van bestuur van de RVA: wij zitten daar niet in. De sociale partners wel. Zij zouden een uitspraak doen over het KB met het federaal normatief kader. In functie daarvan zal dat normatief kader al dan niet nog worden aangepast. Dat weet ik niet, het is de bevoegdheid van mijn collega om dienaangaande de besluiten te treffen. Dan moet het nog naar de Raad van State voor eventuele aanpassingen. Daarna kan dat normatief kader worden afgerond, waarna wij de uitvoeringsbesluiten kunnen realiseren en hopelijk alles rondkrijgen tegen het eind van het jaar. Het is nog altijd het uitgangspunt dat we op 1 januari 2016 kunnen starten. Wij stonden er klaar voor en wij staan er klaar voor. Morgen hebben wij de bevoegdheid om te controleren en te sanctioneren. Ik ben ervan overtuigd dat dit de efficiëntie van de werking zal verhogen.

Jan Hofkens (N-VA): Tussen droom en daad staan vaak wetten in de weg en praktische bezwaren, en dit keer een klein KB'tje.

Mijnheer Bothuyne, wij noteren een duidelijk engagement. U kunt daar vanuit uw partij mee op toezien. Ik heb gehoord dat dat KB er op 1 december 2015 zal zijn. De minister staat klaar. Vanaf 1 januari 2016 kunnen wij dus dat globale activeringsbeleid inclusief sanctionering en controle operationeel maken, en dan zijn wij allen zeer gelukkig. *(Applaus bij de N-VA)*

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik hoop samen met u dat de deadline niet eens te meer verschoven wordt en dat wij voor de jaarverwisseling klaar zullen zijn om daarmee van start te gaan. In uw beleidsbrief Werk hebt u gezegd dat het controle- en sanctioneringsinstrument een belangrijk instrument is in uw activeringsbeleid. Ik ben het daarmee eens. Als we dat allemaal in handen krijgen, zullen we de werklozen beter kunnen begeleiden, zullen we beter kunnen bemiddelen, zullen we beter kunnen activeren.

Wordt vervolgd. Ik hoop dat we daar tegen de begrotingsbesprekingen, hier in de plenaire vergadering van het parlement, duidelijkheid over hebben en ermee van start kunnen gaan. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Tine Soens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de btw-vrijstelling voor jeugthuizen

ACTUELE VRAAG van Tinne Rombouts aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over de nieuwe btw-verplichtingen die jeugthuizen moeten toepassen

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Tine Soens (sp.a): Minister, zaterdag bracht De Morgen het nieuws uit dat uw federale collega Van Overtveldt een antwoord had gevonden op de vraag of

jeugdhuisen nu al dan niet vrijgesteld worden van de btw-plicht. Voortaan zouden alle jeugdhuisen een vrijstelling kunnen genieten, behalve diegene die een jaaromzet hebben van meer dan 50.000 euro.

Probleem opgelost, zou je denken, maar uiteraard is niets minder waar, want eigenlijk creëert uw collega extra regels en verpakt hij dat als oplossing voor een probleem dat er niet is. En daar zijn de jeugdhuisen uiteraard niet over te spreken. Goed draaiende jeugdhuisen – en ik denk dat u, als minister van Jeugd, dat toch wilt – halen die grens immers vrij gemakkelijk. Goed draaiende jeugdhuisen worden dus gestraft. Bovendien creëert dit een extra drempel voor jonge vrijwilligers om zich nog in dat jeugdhuis te engageren.

Ik weet dat u wilt inzetten op de aanpak van regulitis, om jonge vrijwilligers extra te ondersteunen, maar eigenlijk doet dit uw inspanningen teniet. Minister, wat zult u doen om dit niet te laten passeren, aangezien het ingaat tegen uw beleid? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Tinne Rombouts (CD&V): Collega's, zaterdag 14 november is het Dag van het Jeugdhuis. In heel Vlaanderen vieren de jeugdhuisen dan feest. Maar u kunt zich inbeelden, collega's, dat de regeling die minister Van Overtveldt vorige week kenbaar heeft gemaakt, een serieuze streep door de feestvreugde zal zijn.

In 1971 waren jeugdhuisen al vrijgesteld van de btw-regelgeving. Vorige week heeft minister Van Overtveldt kenbaar gemaakt dat hij jeugdhuisen eigenlijk aanziet als gewone commerciële drankgelegenheden. Ze kunnen nog een vrijstelling krijgen als ze onder bepaalde voorwaarden vallen, maar eenieder hier in het parlement weet wat jeugdhuisen vandaag zijn in Vlaanderen: het zijn vrijwilligersorganisaties. En zij zijn niet geholpen met die extra voorwaarden.

Wij zijn zeer teleurgesteld. Wij merken dat er een btw-boekhouding wordt opgelegd aan vrijwilligers. Ik hoef niemand kenbaar te maken, collega's, dat daar een serieuze kennis voor nodig is. En nu verwachten wij dat vrijwilligers zich in acht weken tijd – en dan tel ik Kerstmis en Nieuwjaar nog mee – die boekhoudkundige kennis eigen maken.

Daarnaast dacht ik dat, althans vanuit de Vlaamse overheid, het de doelstelling was om de regulitis voor vrijwilligers terug te dringen. Met deze regelgeving, en zeker als men btw-plichtig wordt, wordt die administratieve rompslomp niet teruggedrongen, maar is integendeel de tegenovergestelde beweging bezig.

Een goed draaiend jeugdhuis wordt hier eigenlijk afgestraft. En bovendien verneem ik nog dat er heel wat onduidelijkheid is rond de regelgeving die nu uitgevaardigd is. Minister, hebt u al overleg gehad met uw federale collega om te bekijken of deze regelgeving niet kan worden uitgesteld of aangepast en of er ook duidelijkheid kan worden gecreëerd rond de vragen die er zijn? Welke maatregelen zult u eventueel zelf nemen om de vrijwilligers te ondersteunen in wat zij nu meemaken?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: De situatie werd hier goed geschetst. Jeugdhuisen zijn in principe vrijgesteld van btw, tenzij ze een bepaalde omzet hebben. Dat is pas de laatste jaren beginnen smeulen. In 2013 rees binnen de belastingadministratie de vraag of die vrijstelling nog wel gerechtvaardigd was. Ik heb voor de zomer op het Overlegcomité, samen met minister Milquet, gevraagd hierover een constructief overleg te hebben met minister Van Overtveldt. Hij is daarop ingegaan. In september hadden we uiteindelijk overleg. Ik heb hierover nog niet gecommuniceerd.

Soms is het beter een aantal zaken in alle rust onder ministers te bespreken, dan met elkaar in de krantenpagina's te communiceren.

Collega Van Overtveldt heeft zich constructief opgesteld, want de grens van de omzet lag in het begin op 25.000 euro. Ondanks verschillende contacten met minister Van Overtveldt heb ik gemerkt dat de omzendbrief, die nu de opdracht geeft aan de administratie de wetgeving als dusdanig te interpreteren, werd uitgevaardigd. Ik was daar niet van op de hoogte. We gaan proberen een oplossing te vinden. De hele discussie gaat om de vraag wat Europa wil. Europa wil immers dat de uitzondering voor de jeugdhuisen om niet btw-plichtig te zijn strikt geïnterpreteerd wordt. De vraag is wat een strikte interpretatie is. Hierover wil ik met collega Van Overtveldt bijkomend overleggen. We zien elkaar volgende week. Ik zal niet op de zaken vooruitlopen. Als blijkt dat de wil van Europa onoverkomelijk is, moeten we kijken hoe we de zaken best kunnen organiseren. De discussie is of de btw-vrijstelling zo strikt geïnterpreteerd moet worden dat er omzetgrenzen moeten worden vastgelegd. Ik ben het eens met de draagwijdte van de vraag, namelijk dat de huidige bijkomende implicaties van de regulitis op de jeugdhuisen geen goede evolutie is. De gesprekken gaan verder en we zullen proberen een betere oplossing te vinden dan degene die nu voorligt.

Tine Soens (sp.a): Minister, ik vind het straf dat u niet op de hoogte was van de beslissing die vorige week donderdag is gevallen. Ik vrees dat u er nog weinig aan zult kunnen doen. Ik hoop dat u serieus op tafel zult kloppen om de belangen van de jeugdhuisen te verdedigen en dat u deze beslissing kunt terugdraaien. We kunnen komende zaterdag niet de dag van de jeugdhuisen vieren en dit vlot laten goedkeuren. Ik hoop echt dat u op tafel klopt en de belangen van de jongeren verdedigt, want u bent minister van Jeugd, en dat hoort daarbij. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik ben eveneens verbaasd dat u niet op de hoogte bent van een definitieve maatregel op het moment dat hierover gecommuniceerd wordt. Ik put wel kracht uit het feit dat u het gesprek verder aangaat. Het gaat hier over een grens waarover we een constructief en eerlijk gesprek moeten kunnen voeren. We zijn er hier allemaal van overtuigd dat de jeugdhuisen net iets anders zijn dan commerciële drankgelegenheden. Jeugdhuisen zijn zelfs organisaties die we in ons Vlaams jeugdbeleid ondersteuning bieden vanuit het gemeentelijk jeugdbeleid om op een open manier jongeren ruimte te geven ervaring op te doen. Ik hoop dat u op federaal niveau een gesprekspartner vindt om een bijsturing te doen en jongeren op een open manier de ruimte te geven ervaring op te doen.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, jeugdhuisen staan synoniem voor engagement van jongeren, voor jongeren die vorming krijgen, met anderen samenkomen om zich te verrijken, te verbeteren. Jeugdhuisen vormen de plek waar ze zichzelf kunnen zijn en waar ze mee bouwen aan de samenleving van onderuit. Niemand hier zal dit ontkennen.

Zulke financiële keurslijven zorgen ervoor dat jeugdhuisen niet kunnen doen waarvoor ze bestaan. De eerste cijfers van de sector tonen aan dat meer dan 150 jeugdhuisen zich meer zullen moeten bezighouden met het in orde brengen van de btw-administratie en alle financiële zaken in plaats van met wat ze moeten doen.

Minister, ik begrijp uw diplomatisch antwoord. Ik geloof trouwens dat u op dezelfde lijn zit als de vraagstellers en degenen die wat voorligt geen goede zaak vinden. Ik sluit me ten stelligste aan bij het pleidooi om hard op tafel te kloppen bij uw federale collega, teneinde een andere oplossing te vinden, want dit is geen goede zaak.

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Miranda Van Eetvelde (N-VA): Minister, ik deel de bekommelingen van de vraagstellers. Er heerst inderdaad heel wat ongerustheid bij de jeugdhuissector. Desalniettemin wens ik er enkele opmerkingen tegenover te plaatsen.

Heel wat jeugdhuisen passen de btw-plicht in de praktijk niet toe. Enkele daarvan hebben al controle gekregen van de FOD Financiën, met alle gevolgen van dien, zelfs sluiting.

Deze beslissing is dus absoluut noodzakelijk voor de jeugdhuisen. Geven we er de voorkeur aan dat jeugdhuisen btw moeten betalen met terugwerkende kracht? Willen we dat jeugdhuisen op elke euro btw moeten betalen? Door deze beslissing wordt de eerste 50.000 euro bij wijze van tolerantie niet onderworpen aan btw. Bovendien kunnen jeugdhuisen die de drempel van 50.000 euro overschrijden de aangerekende btw in rekening brengen, wat dus een nuloperatie inhoudt. Ik acht het belangrijk deze elementen eveneens in het achterhoofd te houden.

De beslissing is noodzakelijk voor de rechtszekerheid van de sector. Ik ben me absoluut bewust van de administratieve overlast die de btw-boekhouding zal veroorzaken, maar mijn partij en ikzelf zullen eraan werken om die in de toekomst tot een minimum te beperken.

Minister Sven Gatz: Ik heb geen nieuwe elementen gehoord en verwijs dan ook naar mijn oorspronkelijk antwoord. Het gaat niet alleen maar om hard op tafel te slaan. Als daarmee alle problemen zouden zijn opgelost, dan was de wereld eigenlijk simpel. Het gaat veeleer om een dieper gesprek met de minister van Financiën, teneinde na te gaan hoe we de richtlijnen van het Europees Hof van Justitie moeten interpreteren met betrekking tot de btw-plicht van jeugdhuisen.

Dat we die verder moeten laten groeien en bloeien met een minimum aan regelgeving als broeihaarden van prettig gestoord engagement, daarover zijn we het allemaal eens. Daarvoor zal ik mij ook uitermate blijven inzetten. Ik ga er dus van uit dat er volgende week in dat gesprek nieuwe elementen zullen opduiken. Of op die tafel al dan niet hard wordt geklopt, is hieraan ondergeschikt.

Tine Soens (sp.a): Minister, ik vraag u niet alleen om hard op tafel te slaan. Ik vraag u om de belangen van de jongeren en van de jeugdhuisen te verdedigen. U bent immers minister van jeugdhuisen en minister van jongeren.

Overigens is er geen probleem. De voorbije jaren werd nooit een uitspraak gedaan over al dan niet btw-plicht voor jeugdhuisen. Ik begrijp dan ook niet dat hier een probleem wordt gemaakt van een probleem dat eigenlijk niet bestaat.

Laten we de vrijstelling toepassen. Punt, andere lijn.

Tinne Rombouts (CD&V): Ik ben aangedaan door de opmerking dat het wellicht nog veel slechter had kunnen zijn. Ik ben ervan overtuigd dat er een veel slechtere regeling had kunnen zijn, maar dit geeft geen waardeoordeel over de huidige.

We weten dat met betrekking tot de jeugdhuisen al geruime tijd een evenwichtsoefening wordt gedaan. In dit dossier gaan de voorbeelden die worden aangehaald niet over jeugdhuisen, maar over jeugdcafés.

Wij weten hier in het Vlaams Parlement het best, denk ik, wat onze jeugdhuisen in Vlaanderen zijn, wat ze betekenen en wat ze kunnen betekenen in de toekomst. Ik hoop dat eenieder hier er effectief mee voor pleit om onze jongeren en de kracht van de jeugdhuisen effectief te verdedigen tot het einde.

Minister, ik heb begrepen dat u dat ook zult doen, misschien niet enkel door hard op tafel te slaan – want daar komt het inderdaad niet altijd op aan –, maar wel pragmatisch, op de juiste manier en vooral om de doelstelling van Vlaanderen inzake minder administratieve rompslomp voor onze vrijwilligers effectief te realiseren.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Kathleen Krekels aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de conclusies uit de audit van de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's)

De voorzitter: Mevrouw Krekels heeft het woord.

Kathleen Krekels (N-VA): Vooreerst moet mij iets van het hart. Ik ben een beetje teleurgesteld over de manier waarop wij over de audit hebben vernomen. Wij wisten dat die audit eind juni 2015 klaar zou zijn. We hebben de vakantie-maanden er laten overgaan, maar in september hebben we er ook niets van gehoord. Ik heb dan zelf tot oktober gewacht om een vraag om uitleg in te dienen om iets meer te weten te komen over de stand van zaken van die audit. Die vraag is door onze drukke agenda in de commissie nog niet aan bod kunnen komen. Maar dan moeten wij dinsdag in De Tijd vernemen dat zij inzage hebben gekregen in die audit.

Ik denk dat dit een gemiste kans is voor ons als parlementsleden, en ook misschien een gemiste kans voor u, minister, om op een positieve manier met ons samen te werken over die resultaten van de audit.

Dat terzijde gelaten, lezen we in De Tijd dat er een aantal knelpunten zijn binnen het CLB, knelpunten die wij als parlementsleden, maar ook de scholen, de ouders, de leerlingen en het CLB zelf ervaren hebben. Die komen in die audit blijkbaar heel duidelijk naar voor. Het gaat over de samenwerking die beter zou moeten kunnen – de CLB's zijn nog te veel eilanden op zichzelf –, het gaat ook over de kwaliteit, die vaak toch wel wat individueel afhankelijk is, het gaat over een gebrek aan gemeenschappelijke visie rond de werking, rond de doelstellingen, rond hoe het CLB zou moeten kunnen functioneren, en over de nood aan communicatie en misschien een beetje meer sturing vanuit de overheid.

U kent onze standpunten daarover. Wij zijn uiteraard voorstander van een betere samenwerking, wij willen graag in de toekomst evolueren naar een net-onafhankelijk CLB. We vinden het heel belangrijk om na te denken over de kwaliteit. Welke deskundigheid hebben wij in de teams van de CLB's en welke deskundigheid moeten we daar eventueel nog bij laten aansluiten? En natuurlijk ook de communicatie, zowel extern ten behoeve van alle betrokkenen, als de interne communicatie van CLB's, school en welzijn.

Minister, wat zijn uw conclusies uit die audit van het CLB? Hoe kunnen we daar in de toekomst op een positieve manier aan verder werken?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Wij hebben vanochtend in de commissie Onderwijs duidelijke afspraken gemaakt over hoe we met de audit zullen omgaan. U weet het, of u weet het niet, maar de audit hangt samen met een tweede onderzoek, namelijk een wetenschappelijke review rond leerlingenbegeleiding.

Hier gaat het dus om een audit van onze CLB's, waarbij gekeken werd naar wat het takenpakket van de CLB's omvat, op welke manier ze daarmee omgaan,

waaraan de tijd wordt verdeeld, hoe de werkingsmiddelen worden besteed. Eigenlijk is het dus een werkstuk dat een heel goed inzicht biedt in de huidige praktijk binnen de CLB's. Daaraan hangt een wetenschappelijke review vast over hoe we de leerlingenbegeleiding in de toekomst zullen zien. Vanavond worden de resultaten daarvan door de onderzoekster aan mij voorgesteld. Het was de bedoeling zowel de audit als de wetenschappelijke review samen voor te stellen aan het Parlement. Dat is niet gelukt omdat iemand, wellicht uit de klankbordgroep – maar dat weet ik niet –, het blijkbaar belangrijk vond de resultaten naar buiten te brengen. Dat is voor mij bijzonder vervelend, maar ook voor de CLB's. Daarom hebben we in het parlement besproken om vandaag die audit ook ter beschikking te stellen van u allen, en het werkstuk zelf samen te bespreken met de wetenschappelijke review op het ogenblik dat mevrouw de voorzitter van de commissie Onderwijs dat opportuun acht.

Ik denk dat we de audit moeten aangrijpen, niet om de CLB's uit te kleden, zoals dat heet, maar wel om te kijken hoe we de CLB's in de toekomst kunnen versterken. Er komen immers ook goede dingen uit de audit, want er zit ook een bevraging in van leerlingen en ouders, die zeer goede resultaten oplevert. Het gaat er dus om hoe we de CLB's sterker kunnen maken, zichtbaarder kunnen maken, onafhankelijk kunnen laten werken, maar tegelijk ook ingebed laten in een sterk netwerk van scholen.

Ik zal uiteraard samen met jullie die discussie voeren, maar ik ga ervan uit dat iedereen het ermee eens is dat de wetenschappelijke review daarvoor ook op tafel moet liggen, en die verwacht ik heel binnenkort.

Kathleen Krekels (N-VA): Minister, ik had stiekem gehoopt dat u van de review al iets ontvangen had en dat we dan vandaag iets nieuws konden vernemen voordat we het via de media moeten bekomen.

De review en de audit hangen uiteraard samen. Het zal zeer interessant zijn om ze samen te bekijken. Ik kijk ernaar uit om daarmee aan de slag te gaan. Het is zoals u zegt: we moeten ze versterken. Er zijn veel goede punten. We moeten focussen op wat minder is. Zoals bij de hervorming van het secundair onderwijs moeten we behouden wat goed is en versterken wat minder is.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Voorzitter, minister, ook wij betreuren dat de informatie niet eerst in het parlement geraakt is en dat we de discussie niet te gronde kunnen voeren. U weet dat de CLB's een cruciale rol spelen op het snijvlak tussen Onderwijs en Welzijn. Ook de Vlaamse Scholierenkoepel is vragende partij om inzake psychosociale problemen, problematische thuissituaties, problemen tussen leerkracht en leerling de rol van het CLB te versterken. Ik ben blij, minister, dat u dat wel degelijk wilt doen.

Als ik naar de begroting en het programmadecreet kijk, betreur ik dat de middelen die u vorig jaar bespaard hebt op de CLB's en die hen net moeten toelaten om die rol ten volle op te nemen, nu structureel bespaard blijven. Als we de evaluatie grondig willen doen, met alle stakeholders, ook de leerlingen, ook de ouders, ook de betrokken CLB-medewerkers, dan lanceer ik hier alvast een warme oproep om toch in een bijkomende financiering en omkadering van de CLB's te voorzien. Zij worden mede door het M-decreet echt overspoeld door vragen. Het water staat al die hardwerkende mensen aan de lippen.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik stel de vraag omdat mevrouw Meuleman afwezig is. Ik heb niet met de heer Parys op voorhand doorgesproken of dit kon, ik heb toch maar de vrijheid genomen om de vraag aan u te stellen.

Het gaat mij om het volgende aspect, een punt dat u ook altijd hoog in het vaandel voert, voorzitter – en terecht –, namelijk de transparantie van dit huis. Minister, ik weet dat deze morgen in de commissie de audit ter beschikking is gesteld die eerder naar de pers was gelekt. U hebt ernaar verwezen, de review die vanavond wordt voorgesteld, circuleert ondertussen ook al in de pers. Wij hebben zelfs een exemplaar ontvangen via verschillende kanalen. Dus opnieuw, voorzitter, vraag ik dat dit parlement tijdig de stukken krijgt zodat wij als volksvertegenwoordigers te gronde kunnen discussiëren. Ik hoop, minister, dat u de review zeer snel ter beschikking stelt, want hij zit op dit moment al bij de pers.

De voorzitter: Mevrouw Helsen heeft het woord.

Kathleen Helsen (CD&V): Voorzitter, de CLB's verrichten zeer belangrijk werk. We merken dat vooral bij de 30 procent van de leerlingen die met een CLB in contact komt. Zij zijn tevreden over hun werk. Daarom is het belangrijk dat wij over beide rapporten kunnen beschikken om ten gronde de discussie te voeren in de commissie.

We hebben deze voormiddag afgesproken om dat op een ernstige manier te doen. De CLB's verdienen dat ook, dat wij ernstig bekijken hoe we hun werking kunnen versterken, hoe we hun de mogelijkheden en de ruimte kunnen bieden om de ontwikkeling van kinderen en jongeren in onze samenleving goed te ondersteunen. Ik ben bereid om samen met de voorzitter van de commissie Welzijn na te gaan of we dat eventueel met de twee commissies samen kunnen doen. De CLB's hebben niet alleen impact op het onderwijs, maar hebben ook een enorme impact op het welzijnsveld. Het is belangrijk dat zij hun opdracht goed kunnen vervullen.

Minister Hilde Crevits: Dank u voor deze aanvullingen. Inzake transparantie, mijnheer Rzoska: wie met mij samengewerkt heeft in de voorbije jaren heeft niet veel te klagen over het tijdig overmaken van documenten.

Deze audit is bevolen door de Vlaamse Regering. De vorige Vlaamse Regering is er nog mee begonnen, het is geen audit die bevolen werd door het Vlaams Parlement.

De Vlaamse Regering heeft daarvoor het kader vastgelegd. Het is heel logisch dat de resultaten van de audit bij de minister, in dezen mezelf, terechtkomen. Als je weet dat een audit nauw samenhangt met een wetenschappelijk rapport dat ook moet worden opgeleverd, dan is het de volstrekt goede keuze van mezelf om de rapporten samen vrij te geven. Daar zou geen enkel probleem over geweest zijn als niet iemand het nodig zou hebben gevonden om het document naar buiten te brengen. Het kunnen maar twee kanalen zijn: ofwel het studiebureau, wat heel erg zou zijn, ofwel de begeleidende stuurgroep. Als u nu zegt dat de review ook al in de media zit zonder dat die aan mij is toegelicht, dan kan ik niet anders dat dit als een zeer zwaar incident beschouwen, voor mezelf misschien nog meer dan voor anderen. Ik zal dit ten gronde onderzoeken.

We kunnen ons kwaad maken over wat lekt in de media, maar het is niet mijn bedoeling me te laten leiden door de media en wat kranten schrijven. We moeten ons laten leiden door het belang dat we hechten aan de kwaliteit van goede leerlingenbegeleiding. Ik vind de suggestie van de voorzitter van de commissie Onderwijs zeer pertinent om dat samen met de commissie Welzijn te bekijken en samen conclusies te trekken. Ik bereid alvast met minister Vandeuren een conceptnota voor om voor te leggen aan de Vlaamse Regering, samen met de twee onderzoeken. We kunnen die dan ook zeer uitvoerig bespreken in het Vlaams Parlement. Een goede begeleiding van onze leerlingen is me te kostbaar om het te laten verknoeien door al of niet door bepaalde personen gelekte rapporten.

Kathleen Krekels (N-VA): Ik ben blij met uw laatste woorden. We moeten allemaal samen verder positief aan de slag gaan.

Mevrouw Gennez, u had het over de werking en de middelen. Juist omdat de middelen zijn wat ze zijn, is het zo belangrijk dat we streven naar een betere samenwerking, misschien zelfs over de netten heen en misschien in de toekomst netonafhankelijk. Al die tussenstructuren kosten geld. Dat geld wordt beter in de mensen en de middelen gestopt. We streven naar de kerntaak van het CLB, naar de leerlingenbegeleiding voor leren studeren, de onderwijsloopbaan, het psychosociale welzijn en de preventieve medische gezondheidszorg. Het is dan inderdaad zeer waardevol om samen te zitten met Welzijn en Onderwijs opdat bepaalde middelen en structuren eventueel kunnen worden gedeeld. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

MOTIE VAN ORDE

Opheldering over de stand van zaken

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Matthias Diependaele bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, ik wil nog even terugkomen op de vorige actuele vraag. Zonder een steen te willen werpen naar de minister, begrijp ik van de Groenfractie dat ze wel al een exemplaar hebben van de wetenschappelijke review. Omwille van de gelijkheid van informatie, lijkt het me niet onterecht om te vragen dat die aan alle fracties wordt bezorgd. Ik begrijp ook de redenering van de minister dat het eerst bij haar moest terechtkomen. Ik heb daar geen probleem mee, maar blijkaar is het wel gelekt en de wereld in gestuurd.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Mijnheer Diependaele, voor alle duidelijkheid: tot deze morgen hadden we ook niets, de audit niet en de wetenschappelijke review ook niet. Ondertussen hebben we hem via verschillende kanalen ter beschikking gekregen en hebben we hem wel degelijk.

Ik sluit me aan bij uw vraag. Het lijkt me belangrijk dat het parlement en alle leden die betrokken zijn in de materie, kennis kunnen nemen van wat in de review staat.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Vanavond krijg ik de resultaten voorgesteld van de onderzoekster. We zullen kijken of de resultaten afdoende zijn om opgeleverd te worden. Als dat zo is, geven we die samen met de audit vrij. Ik heb zelf nog geen bespreking gehad. Ik kan niet meer zeggen.

Ik wijs erop dat de audit zoals die in de krant is verschenen, niet de definitieve audit was maar wel de voorlopige. De conclusies zijn dezelfde, maar een aantal zaken zijn dieper uitgewerkt. Ik kan niets vrijgeven waarvan ik geen bespreking heb gehad met de onderzoekers. Ik zal dat ook niet doen. Groen is vrij om vrij te geven wat ze willen. Als vanavond het onderzoek kan worden opgeleverd, kunnen we het vrijgeven.

Ik zal wel – en ik ben daar zeer formeel in – mijn werkwijze zeer grondig moeten bijsturen. Ik heb dit in acht jaar nog niet meegemaakt. Het zal gedaan zijn met

klankbordgroepen. Dat hebben ze dan zichzelf aangedaan. *(Applaus bij de meerderheid)*

Matthias Diependaele (N-VA): Ik ben zeer voorzichtig. Ik begrijp uw redenering ten volle, minister. Het lek is er buiten uw wil om, heb ik begrepen. De vaststelling blijft dat sommige fracties die wetenschappelijke review hebben en andere niet. Dat lijkt mij geen correcte situatie.

Minister Hilde Crevits: Ik ben het daar volkomen mee eens. Dat lijkt nergens op! Laat me daar duidelijk over zijn. Dat is ongezien, wat mij betreft, en dat dient het belang van de CLB's en van de leerlingenbegeleiding in Vlaanderen totaal niet. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Ann Brusseel aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de geplande hervorming van de lerarenopleiding

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Ann Brusseel (Open Vld): Collega's, deze morgen pakte een krant uit met een redelijk sensationele titel: '54.000 leraars (m/v) gezocht'. De artikels doen geloven dat we op een immens probleem afstevenen. Momenteel lopen twee belangrijke onderhandelingen over dat probleem, namelijk dat over de lerarenloopbaan en dat over de lerarenopleiding.

Minister, volgens een eerste nota die circuleert, zou u snoeien in het aanbod van de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's). Ik zeg wel: 'zou' u snoeien. Voor Open Vld is niet alleen de kwantiteit belangrijk, 54.000 of een paar duizend meer of minder. Het gaat ons ook om de kwaliteit van de opleiding. Ik heb begrepen dat daarover nu het debat wordt gevoerd. Dat is essentieel. Het lerarenberoep is niet alleen het mooiste beroep wat mij betreft, het is ook een heel erg moeilijk beroep. Wie leraar wil worden, zij het als generatiestudent, zij het als zijinstromer, moet zeer goed worden voorbereid op die taak. Minister, daarom had ik graag van u gehoord of de berichtgeving correct is en of u wat meer duiding kunt geven.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ook dit thema is deze ochtend in de commissie Onderwijs aan bod gekomen. Iedereen is het ermee eens dat de lerarenopleiding in Vlaanderen versterkt moet worden. Er zijn tal van onderzoeken uit het verleden die een aantal pijnpunten aanhalen. Er zijn ook onderzoeken die sterktes aanduiden. We moeten daarmee aan de slag.

Op dit ogenblik is er een werkgroep bezig, samengesteld uit de lerarenopleidingen van vandaag, namelijk de centra voor volwassenenonderwijs (CVO's), de hogescholen en de universiteiten. Die drie partijen plus een afvaardiging van de studenten bekijken hoe we die lerarenopleiding kunnen versterken.

Op basis van nota's wordt daar gediscussieerd. U hebt een punt, collega Brusseel, de discussie gaat over de kwantiteit, maar zeker ook over de kwaliteit. Op dit ogenblik wordt de specifieke lerarenopleiding op 51 plaatsen in Vlaanderen aangeboden. Dat is enorm veel, als je ziet over hoeveel studenten het gaat. We moeten kijken wie het best deze opleiding aanbiedt.

Betekent dat dat de CVO's geen specifieke lerarenopleidingen meer zullen kunnen aanbieden in de toekomst? Dat staat helemaal niet vast. Wel moeten we proberen tot een kwalitatief en inhoudelijk sterk landschap van opleidingen te

komen, dat transparant is en dat overal, waar je ook je lerarenopleiding geniet, op een sterke gelijkwaardige wijze wordt aangeboden.

Er is ook een heel interessant debat op komst over de manier waarop de didactische vaardigheden die je moet hebben, verweven moeten zijn met de inhoud. We hebben het hier bijvoorbeeld al gehad over de master in de wiskunde. Na je wiskundeopleiding moet je nog eens de lerarenopleiding volgen, maar integreer je die twee niet beter om tot een goede verwevenheid te komen tussen het vak dat je zult geven en de didactische vaardigheden die je daarvoor moet hebben?

Ik plan tegen ongeveer eind dit jaar daarover een conceptnota. We zijn nu in vrij hoge versnelling aan het discussiëren, maar nu gebeurt er beleidsvoorbereidend werk. De politieke beslissingen zijn voor later.

Ann Brussel (Open Vld): Minister, ik dank u voor uw antwoord. U stelt me gerust, om twee redenen. Ten eerste omdat ik kan vaststellen dat er met heel veel mensen wordt gediscussieerd over dit belangrijke thema, maar ten tweede ook omdat u tegen eind dit jaar een conceptnota plant. Ik denk dat we het er in de commissie Onderwijs allemaal over eens zullen zijn dat het nodig is dat we vooruitgaan wat dit thema betreft, zij het nooit op een onbezonnen manier of door te snel willen gaan. De sector vraagt dat immers.

Nu is er één zaak die ik u nog wil voorleggen. Het is iets dat me nieuwsgierig maakt. De CVO's zijn natuurlijk zeer goed gespreid over het land, maar ze hebben de voorbije jaren heel veel studenten getrokken, ten koste van de masters en de lerarenopleiding. Dat baart me wat zorgen. Ik zou graag weten waaraan dat ligt. Misschien kunt u me dat zeggen. Misschien werd daar al over gepraat. Ligt dat aan een studieduurverlenging? Ligt dat aan de inhoud, de opleidingsonderdelen van de academische lerarenopleiding? Of ligt dat aan andere problemen?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, ik begin actief te worden in Onderwijs. Voor alle duidelijkheid, deze nota heb ik niet, of nog niet. Jammer, je kunt niet alles hebben. Ik wil er toch de aandacht op vestigen dat die CVO's toch ook wel heel wat zijinstromers toelaten om door te groeien naar wat – collega Brussel zegt het en ik ben het ermee eens – een van de mooiste beroepen ter wereld is. Dat lijkt me toch een kanaal te zijn, zeker gezien de expertise die deze zijinstromers meebrengen naar het onderwijs. Ik denk dat we er in dit parlement altijd van overtuigd zijn geweest dat het een zeer goede zaak is dat dergelijke mensen naar het onderwijs kunnen doorstromen. Bij de hervorming mogen we ter zake het kind niet met het badwater weggooien. Ik wil u dus vragen om toch met dat aspect zeer goed rekening te houden in uw toekomstige plannen.

De voorzitter: Mevrouw Celis heeft het woord.

Vera Celis (N-VA): Minister, het was heel fijn dat u zei dat we de lerarenopleiding hervormen om opnieuw naar zeer sterke leerkrachten te gaan. Ik meen dat sterke leerkrachten inderdaad de basis zijn van ons onderwijs, een onderwijs dat nog altijd wordt gegeven in de klas en in de school. Sterke mensen, dat impliceert voor mij dat ze sterk zijn in hun kenniscomponent, maar zeker ook in hun didactische en pedagogische opdracht. In uw beleidsbrief, die we nog verder zullen bespreken, staat dat u de resultaten van de hervisitatie van de specifieke lerarenopleiding tegen eind 2015 verwacht. Die visitatierapporten waren allesbehalve goed. Er is een hervisitatie geweest. Het einde van het jaar is echt niet veraf. Kunt u al een stand van zaken geven wat dat betreft?

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, er zijn twee elementen in het debat. Er is de lerarenopleiding. Minister, het gesprek van deze ochtend en van nu in de plenaire vergadering heeft wel gezorgd voor een geruststelling, minstens tijdelijk, bij het veld. Dat is belangrijk. Het andere element is dat er ook wordt verwezen naar een recente arbeidsmarktprognose en een dreigend lerarentekort. We verwachten de audit van de CLB's, maar ik zou toch ook graag hebben dat we dat recente arbeidsmarktprognoserapport zo spoedig mogelijk kunnen ontvangen. Hier gaat het over cijfers. Dat moet zo spoedig als het kan ter beschikking worden gesteld van de leden van de commissie Onderwijs.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (sp.a): Minister, eerst en vooral wil ik een lans breken voor de fijnmazigheid van het aanbod in de lerarenopleiding. Dat lijkt me essentieel wil men echt mensen de stap laten zetten naar het beroep. Ik denk ook dat men bij de hervorming voldoende aandacht moet hebben voor de praktijkgerichtheid, mét academisch kwaliteitslabel. Ik denk dat ze hand in hand kunnen gaan, en dat alle partners u daar ook in zullen steunen. Ook blijft flexibiliteit in het aanbod essentieel als men niet de volledige pedagogische opleiding zou integreren in de basisopleiding.

Ik meen ook dat de zijnstroom echt zuurstof kan geven aan ons onderwijs. Daarom zou ik toch nog eens willen oproepen om ook te overwegen de anciënniteit van potentiële zijnstromers mee te nemen, want zij willen vaak de stap naar het onderwijs zetten, maar ze worden er niet altijd gepast voor beloond.

Minister Hilde Crevits: Collega's, sommigen van jullie maken er zich zorgen over dat de CVO's zouden worden weggeblazen. De CVO's maken volwaardig deel uit van de werkgroep die zich daarover buigt, samen met de hogescholen en de universiteiten. Sowieso hebben zij dus een zeer krachtige en sterke stem.

Wat mevrouw Brusseel heeft gezegd over de kwaliteit, is voor mij de allerbelangrijkste bezorgdheid. We moeten ervoor zorgen dat de kwaliteit van onze lerarenopleiding zeer hoog is. Uiteraard ben ik het met mevrouw Gennez eens wanneer ze zegt dat we ervoor moeten zorgen dat het dicht genoeg bij de mensen blijft en dat het fijnmazig is. Ik ben het daar ten gronde mee eens.

Het is echter wel van het grootste belang dat de kwaliteit gelijk blijft. CVO's werken zeer verscheiden. Ik stel mij dan de vraag of het altijd even gemakkelijk is om een lerarenopleiding te geven aan mensen die een heel diverse achtergrond hebben qua diploma. Je hebt er met een masterdiploma, er zijn zij-instromers en er zijn er die uit de praktijk komen. De vraag is: is het mogelijk om in één groep van acht of tien mensen iedereen een even kwalitatieve opleiding te geven?

Collega's, de arbeidsmarktprognose waarnaar de heer De Meyer verwijst, is gemaakt voor de sociale partners in het kader van de discussie over het loopbaanpact. Die kan dus perfect ter beschikking worden gesteld. Het is een document dat op mijn vraag met de gegevens van de VDAB is opgemaakt om het gesprek te stofferen.

Tot slot, collega's, ben ik het ermee eens dat we tot een transparant systeem moeten komen om sterke leerkrachten te houden. Mevrouw Brusseel, u stelt zich de vraag waarom een paar jaar geleden zoveel jongeren of anderen kozen voor een lerarenopleiding in de CVO's en niet aan de universiteit. Voor hogescholen is er niet echt een probleem, omdat de opleidingen daar geïntegreerd worden aangeboden. Dat heeft veel te maken met de flexibiliteit en toegankelijkheid.

Als we het debat goed willen blijven voeren, zullen we moeten komen tot een lerarenopleiding die sowieso zeer toegankelijk blijft en zeer flexibel wordt

aangeboden, ook via afstands- of avondonderwijs. Dat zal dus een samengaan moeten zijn van flexibiliteit en hoge kwaliteit.

Ann Brusseel (Open Vld): Absoluut, er zal moeten worden gewerkt aan flexibiliteit, toegankelijkheid, een zekere fijnmazigheid, maar niet ten koste van de kwaliteit, mevrouw Gennez. Want als er 51 opleidingen zijn overal te lande en een aantal ervan het echt niet goed doen en vooral in de hoek van de CVO's zitten, dan moeten we daar heel kritisch voor zijn. Wij willen geen onderwijs dat voldoende is, maar een onderwijs dat uitmuntend is. Wij willen de garantie geven aan studenten, of het nu zij-instromers of beginners zijn, dat, wanneer zij beginnen aan die lerarenopleiding, zij sterke leerkrachten zullen worden opdat ze niet in de eerste vijf jaar na de aanvang van hun loopbaan uit het onderwijs zouden stappen.

Dat moet ons doel zijn, anders kunnen we de kwaliteit van ons onderwijs niet langer garanderen. Dat kan niet wat ons betreft. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Johan Danen aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de blijvende onduidelijkheid rond de toekomst van de energierenovatiepremies

ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de ambitie om Vlaanderen energiezuiniger te maken en de timing voor de aangekondigde aanpassing van de energiepremies

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

Johan Danen (Groen): Minister, collega's, vorige week leek er een hoerastemming te zijn ontstaan rond de gestegen energierenovatiepremies of isolatiepremies. Op het eerste zicht zou je kunnen zeggen: goede zaak, fantastisch dat de Vlaamse bouwer of verbouwer grondig renoveert en de isolatieverplichtingen daarbij heel erg opvolgt.

Op het tweede zicht, minister, lijkt er toch wat meer aan de hand te zijn. Want wat zien we? Heel wat van die beslissingen zijn ingegeven door onzekerheid, die door uw beleid mee wordt geïnitieerd.

Waarom is dat zo? Vorig jaar, toen we nog maar een paar weken in het parlement waren, kondigde u al aan dat u die premies zou afschaffen. Wat gebeurde er? Mensen gingen massaal isoleren. Nog niet zo lang geleden zei u dat het eind dit jaar zou gedaan zijn en zo zette u nog meer druk op die mensen. Een paar weken geleden zei u dat het werd verlengd en dat de termijn eind juni van volgend jaar zou aflopen.

Minister, dat noem ik geen goed beleid. U stort de mensen in onzekerheid. De uitdagingen zijn immens, zoals u zelf aangaf. Een vijfde van onze daken is niet geïsoleerd, de helft van onze muren is niet geïsoleerd, twee derde van onze vloerisolatie ontbreekt. Met de druppelsgewijze aanpak die nu voorligt, zullen we er niet komen. Er is veel meer nodig.

De mensen, de verbouwers, hebben recht op duidelijkheid, minister. Zij moeten weten waar ze aan toe zijn, niet alleen nu de komende maanden, maar de komende jaren. Wanneer zult u die duidelijkheid creëren?

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): 60.000 premies dit jaar. Daar kunnen we inderdaad niet over klagen. De mensen vinden hun weg naar minder kilowattuur verbruik.

Wat is echter het probleem? Het probleem is dat de premies momenteel worden uitgedrukt in dikte van isolatie. In Vlaanderen is dat minimaal 14 centimeter rotswol om een premie te krijgen, in Wallonie 18 centimeter. Om een belastingvoordeel te krijgen, volstaat 10 centimeter.

Tegelijk willen we tegen 2050 streven naar een energiepeil voor alle woningen van E60. Daarvoor ben je verplicht om de constructie aan te pakken, en helpt het niet om enkel rotswol te plaatsen van bijvoorbeeld 14 centimeter dik. Dat noemen we in het vakjargon het 'lock-in'-effect. We geven nu een premie voor isolatiediktes die later onvoldoende kunnen blijken om de norm te halen die we nu vooropstellen.

Daarom hebben we al verschillende keren gevraagd wanneer de aanpassing van het premiestelsel er komt. We moeten een premiestelsel uitwerken dat gericht is op de toekomst. U hebt enkele weken geleden inderdaad gezegd dat het vermoedelijk iets wordt voor eind dit jaar plus een regularisatietijd van zes maanden, dat is eind juli. Maar we zijn 15 november. Dan heb ik schrik dat we er dit jaar misschien niet meer komen en dat het januari of februari wordt. Hoe langer we het uitstellen, hoe langer we met het 'lock-in'-effect zitten.

Minister, kunt u nu een correcte planning geven? We riskeren dat mensen nu een investering doen, die later onvoldoende zal zijn.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: De hervorming van de premies zit er inderdaad aan te komen. De timing waarnaar u verwijst, mijnheer Gryffroy, houd ik nog altijd aan. Ik ben vooral heel blij met de stijging van het aantal premies. We zitten nu ongeveer opnieuw op het niveau van 2011-2012. We hebben een terugval gehad.

Wat ook de reden is waarom mensen een premie aanvragen, voor mij is het allerbelangrijkste dat de premie wordt aangevraagd en dat men isoleert. Uit onderzoek blijkt dat 18 procent van de woningen vandaag nog geen dakisolatie heeft. Op 2,3 miljoen woningen en 400.000 appartementen zou je kunnen zeggen dat er nog een kleine 500.000 daken niet zijn geïsoleerd. Dit jaar zullen we voor 50.000 daken premies geven. We zijn opnieuw met een inhaalbeweging bezig. We zien een sterke stijging bij de premie voor dakisolatie en vooral bij de combipremie. Die stijging is nog veel groter. Ik zal de gedetailleerde cijfers overmaken.

Wat is het doel van de hervorming van de premies? Van uitstel mag geen afstel komen. Alles moet erop gericht zijn om mensen vandaag, morgen of overmorgen te doen beslissen om een concrete planning te maken voor hun dakisolatie. Als je dak is geïsoleerd, kun je een derde van je energiekosten besparen. Als je een energiekost hebt van 1500 euro per jaar kan die dus dalen naar 1000 euro. Alles moet erop gericht zijn om mensen nu aan te zetten om te isoleren, en niet over vijf jaar.

Wat zal de hervorming inhouden? De hervorming zal veel meer inzetten op totaalrenovatie omdat men dan de hoogste rendementen heeft. Daarnaast zullen een aantal normen worden aangepast. Het klopt immers, zoals de heer Gryffroy heeft gezegd, dat we nog werken met verschillende diktes die toekomstgericht niet altijd voldoende zijn aangepast maar die vaak ook een zeer complex kluwen vormen. Soms heeft men voor één onderdeel vier verschillende soorten premies, afhankelijk van de dikte van het materiaal. Dat is te veel, te complex en te

onduidelijk. Het premiesysteem zou vooral de totaalrenovatie tot doel moeten hebben. Daarbij worden mensen aangezet om nu te isoleren, want elk jaar zonder isolatie is een verloren jaar. Uit een recent onderzoek blijkt bovendien dat de waarde van een huis dat niet geïsoleerd is in 2015, jaarlijks met 1 procent daalt. De waarde van een huis dat in orde is, stijgt met 1 à 1,5 procent. Het is belangrijk om de woning up-to-date te houden en er vooral op het vlak van energie voor te zorgen dat ze in orde is.

Volgende week starten we met het overleg binnen de regering. We handhaven de timing om tegen juli 2016 tot een akkoord te komen met de uitvoering van de premies. Ik wil nog dit jaar de principiële beslissing nemen over de wijze waarop het premiesysteem zal worden hervormd. Wanneer een premiestelsel te lang onveranderd blijft, past men zich daaraan aan en gaat men ervan uit dat die premie ook vijf jaar later nog kan worden aangevraagd. Dat moet eruit. Nu isoleren is het allerbelangrijkste.

Johan Danen (Groen): Minister, ik ben blij dat u positief bent. Ik ben zelf ook positief of probeer dat toch te zijn. Maar in dit geval vind ik dat wel moeilijk. Ik vind uw euforie een beetje misplaatst. Uw beleid doet me denken aan een winkel waarbij op een bordje staat: uitverkoop wegens sluiting. En dan bent u blij dat u deze week zoveel verkocht hebt. Ik vind dit een omgekeerde redenering.

U zegt dat u bezig bent met een hervorming die halverwege volgend jaar moet ingaan. Dat is al bijna twee jaar na de eerste aankondiging van de hervorming. Ik verwacht duidelijkheid. De Vlaamse bouwer of verbouwer plant zijn verbouwingen soms maanden en jaren op voorhand. Hij wil duidelijkheid. Ik vraag u dat u die duidelijkheid zou verschaffen.

Andries Gryffroy (N-VA): Minister, het is positief dat u spreekt over totaalrenovatie. Daarmee lost u het probleem van die verschillende diktes op, ongeacht of men nu alleen platen plaatst tussen de verschillende spanten of het volledige dak isoleert. Ook het systeem van warmtepompen moet worden hervormd.

Ik blijf er ook bij dat het premiestelsel dringend moet worden hervormd. Zo niet, klopt het niet meer met de langetermijndoelstelling die we willen behalen. Minister, als u zegt dat u zult proberen om binnen de vijf weken tot een principe-akkoord te komen binnen de regering, dan veronderstel ik dat u daar ook nog mee naar de commissie zult komen zodat we ook daarover in de commissie nog van gedachten kunnen wisselen. U hebt zelf gezegd dat na de definitieve beslissing nog zes maanden het oude systeem wordt toegepast vooraleer wordt omgeschakeld naar het nieuwe systeem. In dat geval haalt u 1 juli niet.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, ik ben blij met het gestegen aantal premies en met de hervorming die u aankondigt. Het is goed dat u meer nog dan vandaag wilt inzetten op die totaalrenovatie. Dat is een heel belangrijk signaal. Het is ook goed dat u snelle beslissers wat meer voordeel wilt geven dan diegenen die nog langer wachten. Wat ons betreft, mag een geleidelijke afbouw van premies geen afschaffing daarvan inhouden. Het is heel belangrijk om in een blijvende stimulans te voorzien. Mensen hebben soms goede redenen waarom zij dit jaar of zelfs volgend jaar nog niet in staat zijn om hun woning aan te pakken. Wat ons betreft dus geen afschaffing van de premies maar wel extra aandacht voor de sociaal zwakkeren die worden geconfronteerd met hogere energiefacturen. We moeten de energiearmoede bij de bron aanpakken.

Minister, wat wilt u extra doen om die doelgroep preventief te helpen om hun energiefactuur te doen dalen en er op die manier voor te zorgen dat er energie, maar ook geld, bespaard wordt bij de gezinnen?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, u voert een goed beleid. Alleen al het cijfer van 60.000 premie-aanvragen toont aan dat uw beleid werkt. Ik vind het zeer goed dat u dat blijft stimuleren, om de mensen zo vlug mogelijk te laten isoleren – want de goedkoopste energie is de energie die je niet verbruikt. Uiteraard moet de afbouw geleidelijk gebeuren. Uiteraard moeten uw totaal-aanpak en de hervorming in de ministerraad gebeuren, en dan moet dat naar het parlement. Uw coalitiepartner, de N-VA, die hier het probleem aankaart, zal dat dan uiteraard mee ondersteunen aangezien ze die visie genegen is.

Minister, laat u niet opjagen. En laat de mensen zoveel mogelijk nog isoleren, beter vandaag dan morgen.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

Rob Beenders (sp.a): Minister, de vorige Vlaamse Regering voorzag in haar begroting in ongeveer 50 miljoen euro om energiepremies uit te betalen, om zo de energiefactuur maximaal onder controle te houden. We weten dat de energiefactuur sinds een jaar door tal van maatregelen aanzienlijk is gestegen. Als minister hebt u die 50 miljoen euro geschrapt in de begroting. U hebt gezegd dat elke energiepremie moet worden betaald door die door te rekenen in de elektriciteitsfactuur. Nu u met de hervorming bezig bent, is het misschien het ideale moment om vooral de betaalbaarheid van de elektriciteit te garanderen, zoals ook de heer Bothuyne zegt. Vandaar mijn vraag: zult u met de hervorming opnieuw in eigen middelen voorzien in de begroting, om toch een deel van die energiepremies zelf te betalen, vanuit de Vlaamse Regering, zodat de elektriciteitsfactuur niet nog meer zal stijgen wanneer de hervorming wordt doorgevoerd?

Minister Annemie Turtelboom: Mijnheer Beenders, ik vind het mooi dat u bezorgd bent om de energiefactuur. Die bezorgdheid was er misschien beter iets sneller gekomen in de vorige legislatuur. Dan hadden we vandaag in een andere situatie gezeten. *(Opmerkingen bij sp.a)*

Ja, ik weet dat die opmerking pijn doet.

Mijnheer Daenen, u zegt dat als je op een winkel 'totale uitverkoop' zet, je blij bent als de omzet stijgt. U maakt daarbij een fundamentele denkfout. Ik ga de winkel van de energiepremies niet sluiten. Ik ga hervormen om de mensen meer tot renovaties aan te zetten. Geen enkele hervorming zal ertoe leiden dat we op een bepaald moment tegen de mensen gaan zeggen: 'Trek uw plan. Wij stimuleren u niet meer om energie-efficiënte investeringen te doen.' Neen, een hervorming moet als doel hebben dat meer mensen effectief gaan isoleren. De enige kilowattuur die echt gratis is, is deze die je niet verbruikt.

Johan Danen (Groen): Ik vraag aan de minister en aan de meerderheid dat zij duidelijk zouden zijn en aan de mensen zouden uitleggen wat zij kunnen verwachten. Niet alleen nu, de komende weken en maanden, maar ook de komende jaren. Wie verbouwt, plant dat meestal lang op voorhand. Die verbouwingen duren lange tijd, zeker als je totaal renoveert. We kunnen alleen maar zeggen dat mensen verwachten dat een beleid niet druppelsgewijs maar gecoördineerd tot stand zal komen. Ik hoop dat, zoals u hebt gezegd, het Renovatiepact zal worden geïntegreerd met de energiepremies, of andersom, maar dat het geen aparte, geïsoleerde eilandjes zullen zijn want de mensen willen een gecoördineerd beleid dat ook voor de komende jaren duidelijkheid schept.

Andries Gryffroy (N-VA): Het gaat mij hier, voor alle duidelijkheid, niet om de euro's. We hebben inderdaad in het verleden 100 miljoen euro uitgegeven. Dat zal dit jaar waarschijnlijk ook weer zoveel zijn. Daar moeten we niet aan komen.

Het gaat mij om de inhoudelijke hervorming. En ja, mevrouw Van Volcem, dan wil ik inderdaad dat de minister wél mag worden opgejaagd. In de commissie werd al meerdere keren gevraagd wanneer we het inhoudelijke gingen hervormen. Het gaat niet over het totaalbedrag maar over hoe ik mijn constructie moet isoleren, hoe ik mijn warmtepomp moet aanpakken. En dat moet niet op een korte termijn worden bekeken, maar op een lange termijn. Wij willen dat de woningen op lange termijn E60 halen. Dat is de doelstelling. Daartoe moet je nu het inhoudelijke hervormen en niet over euro's discussiëren. Ik jaag haar inderdaad wel op. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van An Moerenhout aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de doorstroming van erkende vluchtelingen van de tijdelijke opvanginitiatieven naar de Vlaamse huurmarkt

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Minister, uw partijgenoot Theo Francken, federaal staatssecretaris, is vandaag bijna wanhopig op zoek naar opvangplaatsen voor asielzoekers. Hij zoekt die in loodsen, in legerkazernes, tot in zijn eigen gemeente toe.

Op een gegeven moment – en dat nadert met rasse schreden, want volgens de statistieken komen de eerste vluchtelingen hier over twee weken aan – zullen de erkende vluchtelingen moeten doorstromen van de opvangplaatsen van Theo Francken naar de huurmarkt, naar de Vlaamse huurmarkt, naar uw huurmarkt.

De Vlaamse huurmarkt is daar vandaag echter niet klaar voor. Het aanbod is veel te beperkt en de huurprijzen veel te hoog. En wat ik u vandaag verwijt, mevrouw Homans, is dat u die huurmarkt daar ook niet klaar voor maakt. Al jaren staan er tachtigduizend Vlamingen in de wachtrij voor een sociale woning. En de private huurmarkt wordt alsmaar onbetaalbaarder.

Vorige week hebt u in de media een open brief gekregen van tien organisaties, en niet van de minste: armoedeorganisaties, huurorganisaties en vluchtelingenorganisaties. Zij vragen u allemaal met aandrang om dringend doortastende maatregelen te nemen op de huurmarkt, omdat er anders drama's zullen ontstaan. Die drama's zullen zich vertalen in het feit dat een opvangprobleem van Francken het woonprobleem van u wordt, minister. Welke maatregelen zult u treffen om die drama's te vermijden?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Moerenhout, afgaande op uw communicatie in De Standaard vandaag, moet ik toch zeggen dat uw partij met een gespleten tong spreekt. Ik verklaar mij nader. Uw partijvoorzitter zegt op eender welk forum dat de asielzoekers die binnenkort erkende vluchtelingen zullen zijn, hoogopgeleide profielen hebben, dat ze een absolute meerwaarde zullen zijn voor onze economie en dat ze allemaal onmiddellijk aan het werk zullen gaan.

U legt nu onmiddellijk de link met sociale huisvesting. Mijn vraag aan Groen is: wat is het nu? Wat is in uw ogen nu het profiel van die mensen? *(Applaus bij de N-VA)*

Als ze aan de voorwaarden voldoen om in aanmerking te komen voor een sociale woning, kunnen ze zich inschrijven op de wachtlijst, net zoals iedereen dat moet

doen. Als men erkend is, betekent dat ook dat men een inkomen heeft. Ofwel is dat een leefloon, ofwel een inkomen uit arbeid. Zij moeten zich dus beredderen op de private huurmarkt. 20 procent van alle Vlamingen doet dat momenteel ook. Zij kunnen dat ook. Er zijn op de private huurmarkt nog heel veel leegstaande woningen en dergelijke meer.

U spreekt in uw communicatie ook over huursubsidies. Zoals ik vanmorgen in de commissie nog eens heb uitgelegd, gaat dat over onbewoonbaar verklaarde woningen. Ik ga er niet van uit dat elke private huurwoning in Vlaanderen per definitie onbewoonbaar is. Ik heb, in tegenstelling tot u, wel vertrouwen in de private eigenaars en verhuurders.

Ik wil ook nog even zeggen dat we wel degelijk bouwen, bijbouwen en renoveren. 2015 is een recordjaar geweest met bijna een miljard euro aan investeringen, zowel renovatie als bijbouwen. U zegt nu samen met de mensen van het Netwerk tegen Armoede dat ik onmiddellijk ik-weet-niet-hoeveel sociale woningen moet bijbouwen, maar ik weet niet of u beseft dat de gemiddelde kostprijs 160.000 euro per woning is, en de gemiddelde doorlooptijd vier jaar. Dat staat er dus niet van vandaag op morgen.

Ik vind, in tegenstelling tot wat u in uw communicatie zegt, woonbegeleiding wel degelijk zeer belangrijk. Ik kan u zeggen dat we in het kader van de asielcrisis 20 miljoen euro hebben vrijgemaakt voor die lokale besturen die de meeste instroom van erkende vluchtelingen krijgen, om onder andere ook bijkomend in te zetten op woonbegeleiding, want dat is wel degelijk zeer belangrijk. *(Applaus bij de N-VA)*

An Moerenhout (Groen): De feiten zijn de feiten. De feiten zijn dat er momenteel al 80.000 Vlamingen op de wachtlijst staan en dat er duizenden erkende vluchtelingen zullen bijkomen. Minister, u bent verantwoordelijk voor wat er op de huurmarkt gebeurt. Als u in uw antwoord over semantiek begint, dan is dat een zwakke bod tot en met. Er werd hier gevraagd, met applaus van uw fractievoorzitter, wat u voorstelt. U zegt verder geen mogelijkheden te zien op de huurmarkt, maar vorige week communiceerde de fractievoorzitter van een meerderheidspartij, Bart Somers, burgemeester van de stad Mechelen, dat hij 400.000 euro investeert in sociale verhuurkantoren voor erkende vluchtelingen. *(Opmerkingen van Bart Somers)*.

U moet uw persberichten nalezen, mijnheer Somers. U zou ook leegstand bestrijden en leegstaande woningen een herbestemming geven om erkende vluchtelingen op te vangen.

Minister, mijn vraag is: als een fractievoorzitter van een meerderheidspartij het kan op stedelijk niveau, waarom kunt u het niet op Vlaams niveau?

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Katrien Partyka (CD&V): Er is inderdaad een probleem. Er zullen 21.000 erkende vluchtelingen op de Vlaamse huurmarkt bijkomen. Ze zullen vooral op de privémarkt komen, waar een probleem is van aanbod en kwaliteit. Er zal zich dus een probleem van verdringing voordoen op de huurmarkt. Er is een grote nood aan een uitbreiding van het aanbod. De Vlaamse Regering is bevoegd om structurele maatregelen te nemen. Minister, u zult 10 miljoen euro extra uittrekken voor sociale verhuurkantoren. Dat is een positieve evolutie. Bovendien zal in extra middelen worden voorzien voor woonbegeleiding door lokale besturen. De vluchtelingen zullen immers door de lokale besturen, door de OCMW's, op de huurmarkt moeten worden begeleid. Er is ook een probleem van discriminatie. We zullen de lokale besturen moeten helpen om de vluchtelingen een woning te bezorgen.

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

Bart Somers (Open Vld): Er zal druk ontstaan op het onderste segment van de huurmarkt omdat de asielzoekers in onze samenleving terechtkomen. Vraag en aanbod worden vandaag al verstoord. De samenleving moet ervoor zorgen dat het aanbod in het onderste segment vergroot en uitbreidt. We kunnen dat niet doen voor bepaalde doelgroepen, want dan zijn we geen rechten, maar voorrechten aan het creëren voor asielzoekers. Dat is natuurlijk het laatste wat we moeten doen. Als we de sociale verhuurkantoren uitbreiden, dan zal het in de eerste plaats zijn voor mensen die al lang op de wachtlijst staan. Als deze mensen via sociale verhuurkantoren aan een woning kunnen geraken, komen er op dezelfde huurmarkt andere woningen vrij. Mijn pleidooi is na te denken over hoe we het onderste segment van de huurmarkt kunnen versterken en het aanbod kunnen vergroten, zowel privaat als publiek. *(Applaus bij Open Vld en N-VA)*

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp.a): Minister u bent de coördinerende minister. De steden en gemeenten hebben nood aan een gecoördineerde aanpak. Ze hebben nood aan informatie over wat er op hen afkomt en hoe ze er op een goede manier moeten mee omgaan. Ze wensen ook duidelijkheid over wat de gevolgen zullen zijn en hoe ze het hoofd zullen moeten bieden aan wat er op hen afkomt op het vlak van huisvesting. Er worden natuurlijk al inspanningen gedaan, en dat zal ook nodig zijn. De VVSG heeft berekend hoeveel bijkomende woningen er nodig zullen zijn via sociale verhuurkantoren. Dat is niet om voorrechten te creëren, niemand vraagt daarom. Iedereen vraagt wel structurele maatregelen voor het onderste segment van de huurmarkt. Minister, leg een plan voor, want steden en gemeenten zitten erop te wachten en vragen om duidelijkheid. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Mevrouw Moerenhout, u pleit voor woonzekerheid voor elke erkende vluchteling. Ik ga voort op uw communicatie eerder op de dag, want nu blijft u eerder op de vlakte. U wil daarvoor drie instrumenten gebruiken. Ten eerste, u pleit voor een versnelde bouw van sociale woningen, maar die werd al gerealiseerd. Elk jaar opnieuw worden er meer woningen opgeleverd. Er is geen enkele reden waarom die trend zou worden gebroken. Ten tweede, u pleit voor meer geld voor huurpremies. Dat komt er en dat weet u, want de begroting werd deze ochtend toegelicht. Ten derde, u bent voorstander van een uitbreiding van de sociale verhuurkantoren. Ook dat gebeurt al. De voorbije jaren bedroeg de groei telkens gemiddeld 10 procent in het woonpatrimonium van de SVK's. Thans mikken we op een verhoging van die groei met 20 procent.

De vraag is wat u met de uitbreidingen wilt doen. Als u, zoals u zegt, elke erkende vluchteling onmiddellijk een woning wilt geven, dan betekent dit dat u voorrang wil geven aan erkende vluchtelingen. Daar past de N-VA voor.

U breekt een lans voor woonzekerheid voor nieuwe erkende vluchtelingen. Wij breken een lans voor woonzekerheid voor elke woonbehoeftige in Vlaanderen. Voorrang geven rijmt daar niet mee.

Als u geen voorrang geeft, vraag ik me af waarover uw vraag dan wel handelt. Alle uitbreidingen die u vraagt, liggen immers al op tafel. Dat weet u en dat staat ook in de begroting.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, het zal u niet verbazen dat ik de analyse van collega Anseeuw volmondig bijval.

Mevrouw Moerenhout, u reageerde op mijn antwoord dat de wachtlijsten voor een sociale woning zouden groeien. U zegt daarmee dus dat een erkende vluchteling per definitie terecht moet kunnen op de sociale huurmarkt. U houdt er

helemaal geen rekening mee dat betrokkenen misschien wel eens een inkomen zouden kunnen hebben uit arbeid, wat volgens uw voorzitter blijkbaar wel schering en inslag zal zijn.

We moeten roeien met de riemen die we hebben. We bouwen sociale woningen bij. Dat heeft niets te maken met deze crisis. Ik herhaal dat in 2015 een record aan investeringen is genoteerd van 1 miljard euro en dat de SVK's worden uitgebreid, zoals deze ochtend overigens in commissie werd toegelicht.

Mevrouw Partyka, u verwijst naar de 10 miljoen extra vrije beleidsruimte die ik van mijn collega's heb gekregen, waarvoor oprechte dank. Die zullen we gebruiken voor SVK's, maar die beslissing was al genomen vooraleer we met deze crisis werden geconfronteerd. Ze heeft dus niets te maken met de vluchtelingencrisis. Een SVK is een goed instrument om meer woningen tegen sociale huurprijzen op de markt te brengen.

Wie een woning huurt via een SVK, krijgt een huursubsidie. U kent het verschil tussen huursubsidie en huurpremie. Dat heb ik deze ochtend nog eens duidelijk gemaakt.

Mijnheer Somers, uw communicatie verwarde me enigszins. Ik vond ze goed, maar ik wist niet precies welke richting u uit wilde met de SVK's. Het stemt me alleszins tevreden dat u nu klaarheid hebt geschapen. In Mechelen staan volgens u ongeveer 250 mensen op de wachtlijst voor een woning via een SVK en u wilt de erkende vluchtelingen absoluut geen voorrang geven. U vindt een SVK een goed instrument om meer betaalbare woningen op de markt te brengen.

U hebt gelijk met uw standpunt dat het onderste segment van de privéhuurmarkt moet worden versterkt. Dat moeten we ook doen via de huurwetgeving. We moeten de eigenaars, de potentiële verhuurders, veel meer vertrouwen geven, zodat ze veel meer zin hebben en meer zekerheid krijgen om hun eigendom op de markt te brengen. Nu bestaat er een vreemde balans, die niet in evenwicht is, met enerzijds de rechten van de huurders die absoluut moeten worden gevrijwaard en anderzijds deze van de verhuurder, eigenaar. Momenteel herschrijven we de huurwetgeving. Dit aspect zal daarin zeker worden opgenomen.

Mevrouw Hostekint, ik ben coördinerend minister van heel veel bevoegdheden, maar van deze bevoegdheid net niet. Het is de minister-president die coördineert in het kader van de vluchtelingencrisis. Het was wel nodig om hierover even duidelijkheid te geven.

Wat de inspanningen via de SVK betreft, heb ik vanochtend in de commissie al gezegd dat we er op één jaar tijd 1000 woningen bij hebben die via een SVK worden verhuurd. Ik denk dat er in 2014 ongeveer 6600 waren, in 2015 7800. Ik vind dat echt wel een verdienste, ik vind dat een zeer nuttig instrument. Zullen we mensen een dak boven het hoofd moeten geven? Ja, absoluut. Zullen we ze voorrang geven op de sociale woningmarkt, wat u, voor alle duidelijkheid, niet beweerd hebt, mevrouw Moerenhout, en ik heb ook nooit gezegd dat u dat beweerd hebt? Neen, dat zullen we niet doen. Mogen ze zich inschrijven als ze voldoen aan de voorwaarden? Absoluut. Voor het overige moeten ze zich beredderen op de private huurmarkt, net zoals iemand anders die bijvoorbeeld al lang in Vlaanderen leeft, die het misschien ook niet altijd even gemakkelijk heeft, maar die wel een inkomen heeft uit arbeid, of een leefloon. En die mensen kunnen het ook.

An Moerenhout (Groen): Collega van CD&V, we zeggen hier vandaag exact, maar dan ook exact hetzelfde. Het aanbod op de algehele huurmarkt, zowel privé als sociaal, is te klein. Het moet worden uitgebreid, en dat is exact wat wij zeggen.

Collega van de N-VA, u zegt dat u investeert in sociale woningen, maar u bespaart in sociale woningen, met 15 procent deze legislatuur.

Minister, u hebt het op het einde rechtgezet, maar u hebt eerder vandaag geïnsinueerd dat Groen aan vluchtelingen voorrang wil geven voor sociale woningen. Het feit dat u die leugen volhoudt, is een teken van onmacht en onkunde. Ik ben blij dat u dat op het einde hebt rechtgezet. Ik verwacht dat u dat ook op de sociale media zult doen, want het is heel kwalijk, voor de mensen in de maatschappij, voor de Vlamingen op de huurmarkt. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Tot slot zou ik u graag willen oproepen om te luisteren naar de tien organisaties die u een brief hebben geschreven, en naar uw eigen Vlaamse Woonraad, uw eigen adviesorgaan dat u hetzelfde advies geeft als wat ik u hier vandaag vraag. Dat zal ten goede komen, niet alleen aan de erkende vluchtelingen, maar ook aan de Vlaamse huurders, want hun huurprijs is vandaag al veel te hoog en als u niets onderneemt, zal hun huurprijs nog verder stijgen. En tot slot, zal het ten goede komen aan de steden en gemeenten, want zonder extra ondersteuning van de Vlaamse Regering moeten zij het alleen aankunnen en ze kunnen het vandaag niet alleen aan.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 en het decreet van 20 december 2013 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap – 473 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 en het decreet van 20 december 2013 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Verstreken, verslaggever, heeft het woord maar is niet aanwezig.

Vraagt er iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 473/1)

– *De artikelen 1 tot en met 6 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse maatregelen inzake de herstructurering van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie**– 477 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4****Algemene bespreking**

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende diverse maatregelen inzake de herstructurering van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Collega's, wij hebben hier een heel belangrijk ontwerp van decreet voor ons liggen, zo belangrijk dat we er toch wel even in detail moeten kunnen bij stilstaan.

Het is een ontwerp van decreet rond economie, wetenschap en innovatie, een ontwerp dat één van de sleutelstenen vormt van deze minister in deze legislatuur. Wie de memorie van toelichting leest, vindt daarin terug dat het doel van dit ontwerp van decreet is voor meer efficiëntie en transparantie te zorgen. De retorische vraag is dan: wie kan daar nu tegen zijn? Het doel is in elk geval heel duidelijk, en het is perfect verdedigbaar. Sommigen zeggen dan dat het doel de middelen heiligt. Ik denk dat het onze taak als volksvertegenwoordigers is te kijken of die rechtsmiddelen er dan ook toe strekken dat dit doel gehaald zou kunnen worden.

Dan moet het mij van het hart dat er in dit ontwerp van decreet slordigheden staan. Ik vraag me af hoe die zijn blijven staan, na adviezen, na besprekingen in de commissie en dergelijke. Ik wijs heel specifiek op het onevenwicht tussen het kaderdecreet voor het gros van de beleidsdomeinen – we hebben het raden naar de precieze invulling, dat is eigen aan een kaderdecreet – en daarnaast de ongelooflijk gedetailleerde invulling voor het Hermesfonds en het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen (FWO). Er staat net niet in waar, wanneer en door wie met de koffie zal worden rondgegaan. We kunnen ons afvragen in hoeverre hier nog sprake is van enige verzelfstandiging, als alles tot in de details geregeld wordt, terwijl dat voor de rest van het domein niet wordt gedaan. Hoe kan men uitleggen dat voor het FWO voor een genderevenwicht wordt gezorgd en voor het Hermesfonds niet? Uw antwoord luidt, minister: dat moet men zelf maar regelen. Waarom bij het ene wel en bij het andere niet?

Het is nogal stuitend, de manier waarop men adviezen van instanties die soms heel uitgebreid en gedetailleerd zijn ingegaan op de adviesvraag, eigenlijk naast zich neerlegt zonder daar een paar woorden van motivatie aan vuil te maken. En het zijn echt niet van de minste. De Vlaamse Onderwijsraad (Vlor), de Raad van State en de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) formuleren bedenkingen waar lang niet allemaal wordt op ingegaan. Ik vraag me af waarom men dat niet doet.

Er zijn zaken waar we heel grote risico's in zien. Als het menens is om ervoor te zorgen dat excellentie van wetenschappelijke onderzoekers vooropstaat, eerder dan hun academische afkomst, hoe kunnen we dat dan rijmen met het samenstellen van een raad van bestuur waar gewicht wordt gegeven louter en alleen aan de grootte van de instelling? We zien daar echt wel risico's in.

We zien ook een heleboel hiaten. Er mankeren hefbomen die nuttig waren geweest om van dit ontwerp van decreet echt iets slachtkrachtigs te maken om

het beleid deze legislatuur wat body te geven. Het slaagpercentage bij het FWO is niet opgenomen. Vriend en vijand, binnen- en buitenland, zijn het er eigenlijk over eens dat een invullingsgraad van een derde inzake wetenschappelijke mandaten een billijke norm is, ongeacht het juiste aantal aanvragen of te begeven plaatsen. Een slaagkans van een op drie is billijk; als men lager gaat, werkt men op basis van frustratie van een heel grote groep.

Net zomin is er sprake van het al heel vaak vastgelegde groeipad. Er is in geen enkele hefboom voorzien die ons zal leiden om de Barcelonanorm van 3 procent besteding in de publieke en private sector effectief te halen. We vinden evenmin hefbomen om ervoor te zorgen dat de sociale innovatie volop aan bod komt, dat de groeiende rol van de social profit in innovatie en wetenschappelijk onderzoek wordt bestendigd, zelfs gestimuleerd. In de commissie hebt u gezegd, minister, dat men alles wil bewaren zoals het is. Dat hebt u bijna letterlijk gezegd. Dat is een zwaktebod, minister. Ik heb u dat gezegd. We moeten daar veel meer mee kunnen doen. Onze samenleving is dusdanig veranderd dat vandaag een heel grote mate van jobcreatie in de social profit zit en via sociale innovatie gebeurt. Daarvan is geen sprake in dit ontwerp van decreet.

Uit de bespreking is gebleken dat dit soms slordigheden zijn, maar vaker nog bewuste beleidskeuzes. Het zijn beleidskeuzes die wij niet wensen te onderschrijven. Onze fractie zal tegen het ontwerp van decreet stemmen.

De voorzitter: Mevrouw Lieten heeft het woord.

Ingrid Lieten (sp.a): Collega's, wie van u is afgestudeerd aan de VUB, de Universiteit Antwerpen of de Universiteit Hasselt? Wel, u hebt een heel goede reden om dit niet goed te keuren. Wie van u woont in Antwerpen, in Brabant of in Limburg? U hebt ook een heel goede reden om dit niet goed te keuren.

Ik zal u zeggen waarom. Er gebeurt hier eigenlijk voor de eerste keer een universitaire staatsgreep. De universiteiten van Gent en Leuven zijn blijkbaar meer waard dan de andere universiteiten.

Ik verduidelijk dit. Het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek, dat de basis is waar assistenten en doctorandi hun projecten voorleggen om gefinancierd te krijgen, werd tot nu toe netjes beheerd door alle universiteiten op voet van gelijkheid. Dat wilde niet zeggen dat iedere universiteit evenveel kreeg, integendeel. Uiteraard hebben grotere universiteiten meer assistenten en doctorandi, dienen meer voorstellen in en hebben een groter slagingspercentage. In de raad van bestuur echter was iedere universiteit gelijk vertegenwoordigd.

Dat wordt nu veranderd en dat is niet zonder gevaar. Die raad van bestuur zal de expertencolleges aanstellen die uiteindelijk alle voorstellen vergelijken, zal de budgetten beheren en beslissen waar het geld naartoe gaat, en zal de supercomputer en de ontwikkeling ervan beheren. Dat zijn zeer belangrijke zaken voor de universiteiten. In die raad van bestuur komen twee leden op voordracht van de KU Leuven, twee leden op voordracht van de UGent, een van de Universiteit Antwerpen, een van de VUB en een van de UHasselt. Er wordt ook nog een lid voorgedragen door de strategische onderzoekscentra. We weten dat dit vermoedelijk ook wel iemand van Gent of Leuven zal zijn omdat die onderzoekcentra daar in hoge mate gelegen zijn. Er komen dan nog vier onafhankelijke bestuurders. Twee keer twee van Gent en Leuven is vier en drie voor de andere universiteiten samen. De twee grote universiteiten kunnen die kleine universiteiten dus gewoon wegstemmen. Ik vind dit niet oké.

Ik begrijp ook niet hoe de minister dit heeft kunnen toestaan. Dat zijn echte machtspelletjes, die niet thuishoren in een centrum waar wetenschappelijke excellentie vooraan moet staan en niet de afkomst, de plaats waar iemand

studeert of de universiteit waar iemand werkt. Door de raad van bestuur op deze manier te wijzigen, wordt een universitaire staatsgreep gepleegd.

Collega's over alle partijgrenzen heen, als uw eigen provincie u lief is, als u voor de studenten uit uw provincie bent, als u vindt dat uw diploma evenveel waard is als een van Gent of Leuven, stem dan alstublieft tegen! (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: De heer van Dijck heeft het woord.

Kris Van Dijck (N-VA): Mevrouw Lieten, u doet alsof een universiteit provinciaal gebonden is. We leven in de 21e eeuw. We zenden onze studenten naar het buitenland. We hebben Erasmus en we hebben beurzen. Het begin van uw betoog stoorde me, waarin u zei dat iemand van Antwerpen, Brussel of Limburg gediscrimineerd wordt. Ik doe niets af aan de waarde van die universiteiten, maar u mag van mij aannemen dat er ook vanuit Antwerpen en Limburg studenten naar andere universiteiten gaan, in Leuven, Gent of waar dan ook in de wereld. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

Andries Gryffroy (N-VA): Een jaar geleden is in de commissie al de basis besproken voor deze fusieoperatie. Ik heb toen het volgende gezegd: "We like change, but we don't like to change." Ik heb echt de indruk dat het niet meer gaat over de globale visie die hier in concreto is uitgewerkt, maar over welke universiteit meer, niet, wel of hoe. Dat kan niet de kern zijn van de discussie. Het gebeurt evenwichtig met het major-minorprincipe, voor de ene met meer academici en voor de andere meer het bedrijfsleven.

Het gaat over het basisprincipe. Ik ben van West-Vlaanderen en heb aan de KU Leuven gestudeerd, maar heb goede contacten met de mensen van de universiteiten van Antwerpen en Gent. Daarover gaat het niet. Zodra het gaat over het invullen van mandaten in de raad van bestuur, is het kot te klein. 'I also like to change' en wil niet altijd discussiëren over de details.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Voorzitter, ik val hier echt van mijn stoel. Mevrouw Lieten, wat een onvoorstelbaar bekrompen provincialisme! Arm Vlaanderen! Arm Vlaanderen! (*Applaus bij de meerderheid*)

Op een moment dat wij ervoor pleiten om al onze studenten internationale ervaring te laten opdoen over heel de wereld en hen overal naartoe sturen, komt u ervoor pleiten dat er een universiteit moet zijn op elke hoek van de straat! Dat is uw pleidooi! Alstublieft zeg, laat ons onze wereld eens verruimen! Ikzelf ben van Oost-Vlaanderen. De rector van de universiteit van Gent woont in mijn eigen gemeente. Ik ben zelf in Leuven naar de universiteit geweest. Waarschijnlijk ben ik dan voor u alles wat maar slecht is in één persoon. Ik vind het onvoorstelbaar.

Mevrouw Lieten, er is één ding waar ik nu van overtuigd ben. Nu weet ik pas waarom die broodnodige, broodnodige internationalisering van ons innovatielandschap niet gelukt is toen u minister was! (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Ann Brusseel (Open Vld): Voorzitter, ik zal even een poging doen om wat los te komen van het pingpongspel. Er zijn in Vlaanderen een aantal instellingen die zeer sterke kwaliteit te bieden hebben, los van hun omvang, op het vlak van onderwijs en op het vlak van onderzoek. Dat kunnen grote instellingen zijn, en dat kunnen iets kleinere instellingen zijn.

We hebben in de politiek soms de neiging om elkeen een plezier te willen doen in onze kieskring. Dat lijkt mij, zeker als het gaat over universitair onderwijs en over universitair werk in het geheel, namelijk onderzoek, ontwikkeling en innovatie, niet de beste approach. Wel is het heel belangrijk dat er in ons onderwijs- en onderzoekslandschap, in ons universitair landschap, niet steevast één speler is die alles kan binnenrijven, dat er niet steevast één speler is die zich op de borst klopt: 'wij zijn de beste'. Er mag nog één topper zijn, en dat is het zowat. De kleintjes mogen de kruimels hebben. Dat kan voor mij niet.

U zult het met mij eens zijn, minister, dat we heel veel onderzoekstalent hebben en heel veel innovatiespin-offs, aan verschillende instellingen. Het zijn niet alleen de twee grote die echt ernstig mogen worden genomen. Daarom is het belangrijk dat wij er in het Vlaams Parlement op toezien dat de nieuwe structuur zijn vruchten afwerpt, dat er goed gewerkt wordt en dat er geen onzinnige coalities ontstaan, van 'wij zijn de grootste en de beste'. Want dan wordt het een wedstrijdje om het verst, euhm, pipi doen. Dat valt absoluut te vermijden (*Gelach. Opmerkingen*)

Ik was goed bezig, zegt mijn lieve collega tegen mij. Wij zeggen vaak in Brussel: 'faire pipi le plus loin'. Het zou een onzinnige competitie kunnen worden, en dat is niet de bedoeling. Mocht het inderdaad zo zijn dat een of twee mastodonten proberen de kleintjes te verpletteren, dan denk ik, mevrouw Lieten, dat u in mij een aandachtige waakhond zult vinden.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Lieten, u komt uit Limburg. Hoeveel mandaten had Limburg in de raad van bestuur van het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek – Vlaanderen (FWO) vorige legislatuur? Eén. Juist? U vindt dat iedereen gelijkwaardig in de raad van bestuur moet zitten. De andere provincies hadden er twee, Limburg had er één. Waarom hebt u dat niet gewijzigd als u dat zo belangrijk vindt? (*Applaus bij de N-VA*)

Collega Lieten, u zei daarnet dat in de vorige legislatuur iedereen evenveel gewicht had. Limburg blijkbaar niet. En u hebt dat, hoewel u dat zo belangrijk vindt, niet gecorrigeerd. Maar ik vind het juist! En weet u waarom het juist is? Niet vanwege de grootte, maar omdat een raad van bestuur niet dient om een 'juste retour' te realiseren. Daar volg ik collega Brussee. Dat is niet de bedoeling van een raad van bestuur. Als er vier mensen uit het bedrijfsleven in die raad van bestuur komen en die zouden allemaal gaan meehuilen met de grootste om het meeste binnen te halen, dan zijn we compleet verkeerd bezig. Daarom juist maken we de vermenging in een raad van bestuur van het FWO tussen universiteiten en het bedrijfsleven, collega Lieten. Dat is de manier waarop we moeten werken. Niet de aantallen per universiteit tellen, maar de inhoud. (*Applaus bij de meerderheid*)

Ingrid Lieten (sp.a): Minister, ik moet u danken voor uw antwoord, want u geeft heel duidelijk aan dat het me helemaal niet te doen is over het favoritisme voor Limburg dat collega Diependaele me verwijt. Het gaat me erom dat alle universiteiten op dezelfde manier, met hun eigen kennis van zaken die excellentie moeten kunnen beoordelen. In de vorige legislatuur hebben we nog niets veranderd aan de Universiteit van Hasselt omdat die groeiende was. Ik heb op geen enkele manier mijn bevoegdheid als minister daarin willen misbruiken. U doet nu echter het tegenovergestelde. U gaat de twee groten vier stemmen geven, terwijl het eigenlijk niet nodig is. Als de raad van bestuur immers op basis van excellentie beslist en als iedere universiteit daarin één vertegenwoordiger heeft, dan zal het gros van de middelen en van de beurzen sowieso naar de grootste universiteiten gaan, omdat ze sowieso meer projecten indienen en een hoger slaagpercentage hebben. Daar heb ik ook geen enkel probleem mee. U

maakt nu echter de omgekeerde beweging: u gaat de twee grootste bevoordelen. Dat vind ik echt niet oké. Het is een precedent. Mevrouw Brusseel heeft terecht de vinger op de wonde gelegd van de achterliggende machtsverhoudingen die hier spelen. Ik vind dat u als minister daartegen een tegenwicht zou moeten bieden, in plaats van daarin mee te gaan.

Minister Philippe Muyters: Ik ben het daar compleet niet mee eens. Ik denk dat u ook wel weet dat de selectiecommissies anders zijn samengesteld dan de raad van bestuur. In die selectiecommissies, waar dan FWO-mandaten worden verdeeld, zitten bijvoorbeeld buitenlandse experts. Daar is het niet de verhouding van de raad van bestuur, maar wel excellentie die zal bepalen waar de FWO-mandaten zijn. Dat is het verschil van het systeem. Dat is de systeemwijziging die er nu net komt. Ik ga net voor excellentie. Ik begrijp uw bekommernis. Zoals ik ook heb gezegd, zal ik erover waken, met de leden van die raad van bestuur van het FWO, dat dit geen machtsspelletje wordt van de groten tegen de kleintjes, zoals u het voorstelt en waarbij u er dan nog van uitgaat dat het bedrijfsleven dat spelletje van de groten tegen de kleintjes vlot mee zal ondersteunen. Ik ben ervan overtuigd dat dat de objectivering is die er in de toekomst wél kan zijn en die in het verleden blijkbaar via machtsposities moest worden gerealiseerd, wat blijkbaar nog weinig met excellentie te maken had.

Ingrid Lieten (sp.a): Minister, wie stelt de beoordelingscommissies samen? De raad van bestuur. Voilà. I rest my case. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Ik weet niet of de aandacht van de minister was afgeleid, maar er waren nog wel meer opmerkingen. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

Ah, de rest komt nog. Oké.

De voorzitter: Dat was de vroegere minister met de nieuwe minister. U kent dat.

De heer Vanbesien heeft zes amendementen ingediend. De heer Vanbesien heeft het woord.

Wouter Vanbesien (Groen): Ik wil nog iets zeggen over het ontwerp van decreet inzake de herstructurering van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie, als ik daarover mag spreken van de heer Parys, want die heeft blijkbaar een mening over de vraag waarover ik wel en niet mijn mond mag opendoen. *(Opmerkingen van Lorin Parys)*

Ik had in de commissie al gezegd dat ik gemengde gevoelens heb over dit ontwerp van decreet. Positief is dat er een vereenvoudiging wordt gerealiseerd. Dat lijkt me belangrijk. Ik had echter ook wat kritiekpunten. Daar is een antwoord op gekomen van de minister, maar dat was voor mij niet zo overtuigend. Daarom doe ik een tweede poging, namelijk door heel constructief zes amendementen in te dienen. Die zijn bedoeld om drie misvattingen uit het ontwerp te halen die er volgens mij in zijn geslopen. Dat zijn drie misvattingen, die bovendien in mijn ogen typische N-VA-misvattingen zijn.

De eerste N-VA-misvatting is dat enkel bedrijfsleiders verstand hebben van economie en innovatie. Als we de samenstelling van zowel het beslissingscomité van het nieuwe Hermesfonds als de raad van bestuur van het FWO bekijken, wat zien we dan als het gaat over de onafhankelijkken? Ik ga dus niet mee in de discussie van daarnet over de vertegenwoordigers van de onderwijsinstellingen, van de SERV. Ik heb het over de onafhankelijkken, diegenen waarvan de minister

zonet zei dat het de mensen zijn die moeten objectiveren, diegenen die de machtsspelletjes uit die raad van bestuur en uit dat beslissingscomité zullen halen. Dat zijn allemaal mensen uit het bedrijfsleven. Het Hermesfonds krijgt vier leden uit het bedrijfsleven en het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) krijgt vier onafhankelijke bestuurders uit het bedrijfsleven.

Ik zie dat wat anders. Innovatie is duidelijk een totaalconcept. Ook de SERV spreekt daarover. Het gaat niet alleen over technische innovatie, maar ook over procesinnovatie, arbeidsinnovatie, non-profitsectoren en creatieve sectoren. Laat ons een rekrutering doen van expertise die ruimer gaat dan enkel het bedrijfsleven. Laat ons ook expertise uit het buitenland mobiliseren. Daarnet pleitte de heer Diependaele ervoor dat we uit het kleine Vlaanderen moeten kijken en innovatie moeten internationaliseren. Ik zal dus ongetwijfeld steun krijgen van de N-VA voor mijn voorstel om buitenlandse coöptatie mogelijk te maken in de raad van bestuur van het FWO.

Het voorgaande ging over de amendementen 3, 6 en 7 over een verruimde samenstelling en meer expertise in het Hermesfonds, het FWO en die buitenlandse coöptatie.

Een tweede misvatting van de N-VA in mijn ogen, is dat de overheid in haar inoovatiebeleid achterover mag leunen, als het maar innovatie is, als het maar een marktperspectief, utiliteitsperspectief heeft. Ik denk dat de overheid wel een opdracht heeft: dat er een richting wordt gegeven en dat er gezegd wordt dat de innovatie die er gebeurt en die wij willen en moeten ondersteunen, ook een antwoord geeft op de grote uitdagingen die er zijn. Daarom introduceren wij het concept van duurzaamheid, als een toetsingsnorm voor de innovatie die wordt ondersteund door de overheid. Duurzaamheid bestaat uit de economische ontwikkeling, maar geeft tegelijkertijd een antwoord op de uitdagingen van de milieuproblemen – we zitten nog altijd met te veel uitstoot en gebruiken nog altijd te veel grondstoffen – en ook de sociale risico's die er bestaan in onze regio en wereld. Dus: geef richting aan die innovatie, geef daar het toetsingskader van de duurzaamheid mee. Daarover gaan amendementen 4 en 5.

Een laatste misvatting die er in mijn ogen in zit, gaat over het idee dat een structuurverandering sowieso alle problemen oplost. Ik denk dat dat niet klopt. Structuren zijn belangrijk, maar er moet ook budgettaire ruimte zijn. Het is het een én het ander. Als we die innovatie willen versterken in onze regio, moeten we daarvoor goede structuren hebben, maar dan moeten we er ook genoeg geld voor hebben. We mogen een en ander niet laten verzanden in enkel een structuurdiscussie en daardoor de financiële problemen die er zijn uit het zicht houden. Daarom gaat mijn laatste amendement, amendement 8, over het introduceren in dit decreet van een financieel groeipad om te evolueren naar die 3 procentnorm waarvan 1 procent door de overheid wordt gegeven aan bbp richting innovatie.

Ik vraag om steun voor amendementen om een ruimere kijk op innovatie te introduceren, heel de samenleving te betrekken en een echte ambitie op het vlak van duurzaamheid te tonen.

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

Matthias Diependaele (N-VA): Mijnheer Vanbesien, eerst en vooral wil ik u danken omdat ik denk dat uw amendementen goedbedoeld zijn en bonafide zijn om hieraan een oplossing te bieden.

U zegt dat ze gebaseerd zijn op een paar N-VA-misvattingen. Als ik u bezig hoor, denk ik dat u nog een beetje een groentje bent in de thematiek, want u mist een paar zaken.

Eerst en vooral in wat u zegt over het bedrijfsleven dat vertegenwoordigd is in het Hermesfonds en dergelijke meer. Er is natuurlijk een belangrijk punt van aan. Het is al jaren zo dat, als er één opmerking wordt gemaakt over het Vlaamse onderzoek- en innovatielandschap, er altijd één zaak is die bovendrijft, zowel bij de Europese Commissie, bij de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO), bij ons eigen rapport-Soete als bij de bakker: wij hebben schitterende ideeën, schitterende wetenschappers, maar slagen er niet in om onze eigen ideeën ook effectief op de markt te brengen.

Die vermarkting, dat is iets wat wij absoluut nodig hebben. Wat heb je daarvoor nodig? Mensen die die markt kennen, die het commerciële kennen en hun innovatieve ideeën omzetten naar producten. Met die redenering komt de minister dus tegemoet aan allerlei – tientallen – onderzoeksrapporten, audits en allerlei zaken die gebeuren rondom ons innovatielandschap waarin wordt gezegd dat we die vermarkting missen. We kunnen daarop een antwoord bieden door mensen die daarvan het best op de hoogte zijn zo dicht mogelijk bij ons te betrekken. Het is helemaal geen N-VA-misvatting, maar het is gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek. Het komt van mensen die dat heel goed weten en waarvan je bezwaarlijk kunt zeggen dat ze een N-VA-etiket hebben.

Op een bepaald moment hebt u het over het internationaal coöpteren van mensen. Ook daar denk ik dat u gewoon iets mist. U moet echt eens op bezoek gaan bij mevrouw Monard van het FWO. Het FWO maakt enorm veel gebruik van internationale expertise in de selectiecomités. Het zit daar vol. Het kost ook zeer veel geld. Dat zit inderdaad niet in de raad van bestuur, maar dat lijkt me ook niet nodig, want dat is beleidsmatig veel belangrijker. Het gaat over de selectie en de beoordeling van welke wetenschapper excellent is, nietwaar? En niet wie van welke provincie is. Ik zie dat het u verveelt, maar ik kan er niet van over hoe bekrompen die opmerking was. Daar moeten we voor gaan. Daarvoor doen we een beroep op mensen van Japan tot Latijns-Amerika. Dat is zeer boeiend. U mist dat, maar het is wel degelijk al aanwezig.

U hebt volkomen gelijk: wij hebben ook niet de illusie dat we met een structuurverandering alle problemen de wereld uit gaan helpen. Dat zeker niet. Maar u geeft ook aan dat het een goede aanzet kan zijn, dat het toch een paar zaken kan oplossen. En er is het probleem van die groei naar 3 procent. Dat is niet evident, maar het blijft ons doel. Dat hebben we vastgelegd. Wij blijven ons ervoor engageren. Ik geef grif toe dat het gezien de omstandigheden niet zo evident is. We blijven er werk van maken, maar het decretaal verankeren, lijkt me puur politiek.

Wouter Vanbesien (Groen): Ik krijg op één van mijn drie punten gelijk, namelijk dat er meer geld naartoe zou moeten gaan, op de twee andere punten niet. Over FWO zegt u dat ik de materie niet ken en dat ik de documenten niet lees. In het advies van FWO zelf over dit ontwerp van decreet staat de vraag om een internationale coöptatie te doen in de raad van bestuur. Ik lees mijn adviezen niet, ik ken de materie niet? FWO wil meer internationale expertise in de raad van bestuur. Daarop zegt u nee, want u wilt alle Vlaamse universiteiten erin, of ik weet niet welke reden u hebt. U spreekt zelf een beetje tegen wat u zei in uw flamboyant betoog daarnet.

Het is duidelijk dat vermarkting belangrijk is. Ik heb in mijn amendementen ook een plaats gegeven aan het bedrijfsleven, maar het is belangrijk om voor die innovatie de hele keten te hebben, van fundamenteel onderzoek tot en met vermarkting. Het is ook belangrijk om er expertise bij te betrekken die niet enkel vertegenwoordigend is, dus namens iemand. Naast het bedrijfsleven zijn andere expertises zeer belangrijk om ervoor te zorgen dat ook richting duurzaamheid de innovatie top kan zijn. (*Applaus*)

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Alle punten die u hebt aangehaald, mijnheer Van Malderen, hebben we besproken in de commissie. Het is niet zo dat het nog niet aan bod is gekomen. U zei daarnet dat ik misschien niet heb gevolgd of zo, dat heb ik natuurlijk wel, maar ik had al op alles geantwoord. Ik zal het nog eens herhalen.

Er zijn geen slordigheden. Dat er hier en daar misschien een onevenwicht is, omdat we soms iets meer beschrijven, heeft een reden. Na langdurig overleg moet je op een bepaald moment de knoop durven door te hakken en zeggen: dan doen we het zo. Vandaar dat er hier en daar een beschrijving is die iets verder gaat. De basis blijft dat het een kaderdecreet is.

Over de excellentie ben ik het helemaal eens. Door bijvoorbeeld juist ook in de raad van bestuur van FWO mensen uit het bedrijfsleven te betrekken, willen we die excellentie garanderen. Ik geloof ook niet in die grootte van de instellingen, maar ik zal het bewaken. Mevrouw Lieten heeft het aangehaald, net als mevrouw Brusseel. In de commissie heb ik ook al naar voren gebracht dat er zeker niet vanuit de grootte van de universiteiten zal worden beslist in de raad van bestuur.

Mijnheer Vanbesien, voor mij is er een verschil tussen wat een raad van bestuur moet doen en wat de selectiecommissies moeten doen. De raad van bestuur moet, zoals is vastgelegd, op organisatorisch vlak een visie poneren, waken over de correctheid van de procedures die moeten worden gevolgd, de controle doen van de rekeningen. Dat zijn de klassieke zaken voor een raad van bestuur.

Voor de selectie van projecten volg ik uw filosofie. Daar moeten we dit doen, en dat doen we, zoals de heer Diependaele heeft gezegd. Dat is iets anders dan een raad van bestuur, die instaat voor het bestuur van de structuur. De selectiecomités moeten de kwaliteit van de inhoud naar voren brengen. Ik ben het met u eens dat we daar voor voldoende internationale capaciteit moeten zorgen. Ik wil er zelfs geen maximumaantal op plakken, zoals u wel doet. Voor de raad van bestuur zitten we met deze beschrijving goed. En niets zou verhinderen dat iemand uit het bedrijfsleven zou kunnen worden benoemd vanuit internationaal perspectief. U legt dat ook niet op. U zegt dat het er maximaal vier moeten zijn maar niet dat het er minimaal één moet zijn. Ik denk dat we hier een sterk en juist voorstel doen.

Het slaagpercentage FWO is niet opgenomen, onder meer omdat het niet thuishoort bij een structuur: het gaat over iets operationeels. Een aantal operationele zaken komen later nog aan bod.

Een percentage is altijd het gevolg van een deling. De kwaliteit van de dossiers decretaal een percentage opleggen zonder te weten hoeveel dossiers er worden ingediend, lijkt me niet de juiste manier van werken.

Wat de 3 procentnorm betreft, denk ik dat elk beleidsdomein en elk parlementslid in het beleidsdomein dat hij of zij volgt, graag een norm ziet die decretaal wordt vastgelegd. Alleen zou mijn collega, de minister van Financiën en Begroting, aan het eind van de rit geen begroting dicht bij een evenwicht hebben, maar ver daarvan.

Mijnheer Diependaele, natuurlijk blijven wij daarnaar streven en hebben wij het vooruitzicht dat de budgetten voor innovatie zullen toenemen. Maar dat moet gebeuren binnen bepaalde omstandigheden. Wanneer we de internationale vergelijking maken, dan blijkt dat wij op het vlak van onderzoek en ontwikkeling ver boven het Europese gemiddelde zitten.

We hebben, net als mevrouw Lieten tijdens de vorige legislatuur, de budgetten opgetrokken in de richting van 3 procent. Met dat streven gaan we verder. Het

zou echter niet collegiaal zijn ten aanzien van de andere beleidsdomeinen om dat op die manier te doen. Mijnheer Van Malderen, dat is ook een antwoord op uw vraag over de 3 procentnorm.

Wat de utiliteitsperspectieven betreft, pleit ik ervoor om dat breed te bekijken. Dat heb ik ook in de commissie gezegd. Natuurlijk willen wij gaan voor een domeinafbakening waarbij het onderzoek een maatschappelijk of economisch nut heeft. Dat is wat wordt bedoeld. Ik denk dat u de zaken beperkt in plaats van ze breed te stellen door de wijziging van de definitie. De meeste projecten en toekomstgerichte onderzoeken zullen het aspect altijd opnemen. Twintig jaar geleden was duurzaamheid 'nice to have'. Vandaag is het een 'need to have'. Ik ben het er niet mee eens om al op voorhand de beperkingen in te zetten.

Wat de samenstelling van de raad van bestuur betreft, is het de bedoeling om een major/minorfilosofie te hanteren. Ik wil echter niet nalaten om, zeker in Hermes, in de mandaten voor de SERV te voorzien. De SERV kan zowel aan de vakbondszijde als aan de werkgeverzijde worden vertegenwoordigd. De SERV moet zelf uitmaken hoe ze dat zullen doen. Daarnaast kies ik echter heel uitdrukkelijk voor het bedrijfsleven. Die keuze maak ik niet vanuit een beperkte visie. In een selectieprocedure zit men met een verruiming, ook op internationaal vlak. Ik zou daar dan ook niet onmiddellijk op ingaan.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp.a): Minister, ik neem akte van het feit dat u net hebt gezegd dat wat ik slordigheden noem, eigenlijk beleidskeuzes zijn, zo ook het onevenwicht om bij het ene beslissingsapparaat wel voor een genderevenwicht te gaan en bij het andere niet. U hebt net ook gezegd dat u adviezen van de Vlor en van de Raad van State in feite naast u neerlegt, dat dit ook een beleidskeuze is, met alle risico's van dien die daaraan vasthangen. U zegt ook dat u zult waken over de excellentie als criterium en niet de academische afkomst van een onderzoeker. Ik wil wel eens weten welke middelen u daarvoor binnen het decreet hebt om dat te doen.

Ik denk dat het goed is dat het op papier staat, want we gaan u daar zeker op controleren. Dat kan ik u beloven, want ik zie daar echt wel risico's. Het feit dat u tegen de mensen zegt dat er een major is en een minor, dat er een grotere is en een kleinere die op een bepaalde manier vertegenwoordigd wordt, alleen maar op basis van het loutere aantal studenten, dat vind ik problematisch. Daar hebt u het daarnet al over gehad. Ik blijf het absoluut een gemiste kans vinden – maar dat is een beleidskeuze – dat u hier alleen maar voor de structuur gaat. En u verdedigt zich daarmee. U had die structuur een richting kunnen geven. We hadden hier die structuur echt kunnen inzetten om een aantal belangrijke maatschappelijke innovaties in Vlaanderen te stimuleren. Het is dus, zo leid ik af, een beleidskeuze om niet in zetten op sociale innovatie, om bijvoorbeeld de social profit, in de brede zin van het woord, geen prominente plaats te geven, daar waar dat hier vandaag wel een uitgesproken bron van wetenschappelijk onderzoek, innovatie en jobcreatie is. Het zijn de keuzes die u maakt, het zijn niet mijn keuzes.

Wouter Vanbesien (Groen): Minister, wij gaan elkaar niet overtuigen, maar ik geef toch twee korte reacties.

U zegt dat we met betrekking tot de raad van bestuur van het FWO niet moeten overdrijven. Zij gaan wat procedures bekijken, maar voor het overige zullen zij niet veel beslissingen nemen. Zo zegt u het een beetje. Dus hoeft die internationale kijk op innovatie er op dat forum niet te zijn. Ik denk dat die raad van bestuur wel strategische beslissingen zal nemen, en dat het goed zou zijn om wel die verruiming te maken.

U zegt dat duurzaamheid uiteraard 'need to have' is, tegenwoordig. Daarom gaat u het niet opnemen. Terwijl het een logisch gevolg uit die redenering zou zijn dat u het net wel zou benoemen. In die zin ben ik niet overtuigd en houd ik mijn amendementen wel aan.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Van Malderen, het MEP-decreet van 17 juli en het decreet van 13 juli 2007 houdende de bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen zijn natuurlijk bij allebei geldig. Ik heb u dat ook in de commissie geantwoord. Nu doet u alsof ik bij de ene wel en de andere niet...

Ik heb het u in de commissie proberen uit te leggen, en ik dacht dat u het door had: de major en de minor gaan niet over grote en kleine universiteiten. Het gaat over acht leden die eerder uit het bedrijfsleven komen en vier leden die eerder uit de wetenschappelijke wereld komen en acht leden die uit de wetenschappelijke wereld bij het FWO komen en vier vanuit het bedrijfsleven bij het FWO. Dat is de major en minor. Dat gaat niet over de grote en kleine universiteiten. Dat leek u te suggereren, maar op basis van uw lichaamstaal, die ik nu zie, moet ik besluiten dat ik het misschien verkeerd begrepen heb. Daar ging het helemaal niet over.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 477/3)

– De artikelen 1 tot en met 9 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Er is een amendement op artikel 10. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 477/4)

De stemmingen over het amendement en over het artikel worden aangehouden.

– De artikelen 11 tot en met 16 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Er zijn amendementen op artikel 17. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 477/4)

De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

– Artikel 18 wordt zonder opmerkingen aangenomen.

Er zijn amendementen op artikel 19. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 477/4)

De stemmingen over de amendementen en over het artikel worden aangehouden.

– De artikelen 20 tot en met 33 worden zonder opmerkingen aangenomen.

Er is een amendement tot invoeging van een artikel 33/1. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 477/4)

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

– Artikel 34 wordt zonder opmerkingen aangenomen.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, op woensdag 18 november 2015 brengt de heer Markku Markkula, de Finse voorzitter van het Comité van de Regio's, een officieel bezoek aan het Vlaams Parlement.

Hij zal bij die gelegenheid om 13.30 uur de plenaire vergadering toespreken over de rol van het Comité van de Regio's in 'Betere regelgeving voor betere resultaten'.

Na een verdere toelichting door minister-president Geert Bourgeois over de inspanningen van Vlaanderen dienaangaande zal de heer Markku Markkula met u in debat gaan.

Daarom doe ik graag een warme oproep tot alle Vlaamse volksvertegenwoordigers en alle Vlaamse ministers om de plenaire vergadering van woensdag 18 november 2015 vanaf 13.30 uur bij te wonen.

Ik wil u ook mededelen dat de heer Frans Timmermans, geboren in Maastricht en commissaris van de Europese Unie, ook zal deelnemen aan deze bijeenkomst over het Comité van de Regio's.

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van het Cultureel-erfgoeddecreet van 6 juli 2012 en het decreet van 20 december 2013 betreffende de Cultuurprijzen van de Vlaamse Gemeenschap – 473 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
108 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende diverse maatregelen inzake de herstructurering van het beleidsdomein Economie, Wetenschap en Innovatie – 477 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 4

Aangehouden stemmen

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn de aangehouden stemmen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 3, van Wouter Vanbesien, op artikel 10.

Stemming nr. 2

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
82 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
78 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 10.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
82 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
78 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord.

Artikel 10 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 4, van Wouter Vanbesien, op artikel 17.

Stemming nr. 4

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
82 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
78 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 5, van Wouter Vanbesien, op artikel 17.

Stemming nr. 5

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
82 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
78 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 17.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
82 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
78 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord.

Artikel 17 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 6, van Wouter Vanbesien, op artikel 19.

Stemming nr. 7

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
82 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
78 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 7, van Wouter Vanbesien, op artikel 19.

Stemming nr. 8

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
82 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
78 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Aan de orde is de stemming over artikel 19.

Stemming nr. 9

Ziehier het resultaat:

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
82 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
78 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord.

Artikel 19 is aangenomen.

Aan de orde is de stemming over amendement nr. 8, van Wouter Vanbesien, tot invoeging van een artikel 33/1.

Stemming nr. 10

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
26 leden hebben ja geantwoord;
82 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
24 leden hebben ja geantwoord;
78 leden hebben neen geantwoord.

Het amendement is niet aangenomen.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 11

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

108 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
82 leden hebben ja geantwoord;
26 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

102 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
78 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 18 november 2015 om 13.30 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 16.44 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Ortwin Depoortere, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Steve Vandenbergh, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Karl Vanlouwe, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Kurt De Loor, Marnic De Meulemeester, Jo De Ro, Marc Hendrickx, Valerie Taeldeman: ambtsverplichtingen;

Koen Daniëls, Guy D'haeseleer, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Lies Jans, Willem-Frederik Schiltz: gezondheidsredenen;

Vera Jans: zwangerschapsverlof.

Afwezig zonder kennisgeving

Elisabeth Meuleman

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Johan Danen, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Caroline Gennez, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Chris Janssens, Sofie

Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Ingrid Lieten, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen,

Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenbergh, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.5:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An

Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.6:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.7:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.8:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch,

Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.9:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

Stemming nr.10:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans,

Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.11:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Sonja Claes, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Jean-Jacques De Gucht, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Gwenny De Vroe, Ortwin Depoortere, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Jan Hofkens, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Freya Saeys, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Martine Taelman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Karl Vanlouwe, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, Johan Danen, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Ingrid Lieten, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Steve Vandenberghe, Joris Vandenbroucke